

IZVEŠTAJ

O POSLOVANJU BANKE ZA PRVA TRI KVARTALA 2012. GODINE

01.11.2012. godine

SADRŽAJ

1.	PRIKAZ OSNOVNIH POKAZATELJA POSLOVANJA BANKE U PERIODU OD 31.12.2011. DO 30.09.2012. GODINE	2
2.	MAKROEKONOMSKI USLOVI POSLOVANJA U PERIODU OD 31.12.11. DO 30.09.2012. GODINE	3
3.	OSNOVNI POKAZATELJI POSLOVANJA BANKE U PERIODU OD 31.12.2011. DO 30.09.2012. GODINE	4
4.	BILANS STANJA ZA 30.09.2012. GODINU	5
5.	BILANS USPEHA ZA PERIOD OD 01.01. DO 30.09.2012. GODINE	10
6.	POKAZATELJI POSLOVANJA PREDVIĐENI ZAKONOM O BANAKAMA I OPIS POSLOVA SA LICIMA POVEZANIM S BANKOM	13
7.	OSNOVNI PODACI O REALIZACIJI BIZNIS PLANA ZA 2012. GODINU	14

BILANS STANJA NA DAN 30. SEPTEMBAR 2012.
BILANS USPEHA U PERIODU OD 01.JANUARA DO 30.SEPTEMBRA 2012.
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA TREĆI KVARTAL 2012.

1. PRIKAZ OSNOVNIH POKAZATELJA POSLOVANJA U PERIODU OD 31.12.2011. DO 30.09.2012. GODINE

1.1. Pokazatelji poslovanja Banke

OPIS	(U 000 RSD)					
	30.09.12	31.08.12	31.07.12	30.06.12..	31.03.12.	31.12.11.
BILANSNA AKTIVA	307.791.772	317.003.551	309.979.273	302.669.760	288.778.797	275.488.718
<i>Povećanje (u %)</i>	11,73%	15,07%	12,52%	9,87%	4,82%	7,7%
DATI KREDITI I DEPOZITI KOMITENTIMA	177.808.973	180.773.305	182.163.148	178.256.043	166.847.320	155.719.207
<i>Povećanje (u %)</i>	14,19%	16,09%	16,98%	14,47%	7,15%	3,4%
<i>Učešće NPL krediti (u %)</i>	10,49%	10,77%	10,67%	11,04%	10,66%	10,7%
Dati krediti i depoziti stanovništvu*	56.737.043	57.704.825	57.152.109	54.129.216	50.898.047	48.555.491
Dati krediti i depoziti pravnim licima	121.071.930	123.068.480	125.011.039	124.126.827	115.949.274	107.163.716
OPOZIVI DEPOZITI I KREDIT(bez devizne o.r.)	-	-	-	-	11.000.000	11.500.000
UKUPNA OBAVEZNA REZERVA	58.364.760	59.383.001	59.333.310	60.266.666	55.928.880	52.753.142
DEPOZITI KOMITENATA	230.891.811	235.872.723	234.311.322	226.090.169	217.173.310	206.123.280
<i>Povećanje (u %)</i>	12,02%	14,43%	13,68%	9,69%	5,36%	3,5%
Depoziti stanovništva	162.422.952	166.382.859	164.391.245	161.360.068	153.340.688	143.061.647
Depoziti pravnih lica	68.468.859	69.489.863	69.920.077	64.730.102	63.832.623	63.061.633
DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA	3.332.436	2.996.801	2.594.532	2.274.424	1.149.533	3.952.066
<i>Povećanje / smanjenje (u %***)</i>	12,17%	14,99%	12,38%	13,33%	28,42%	41,6%
PARAMETRI PROFITABILNOSTI:						
ROA – dobitak** / prosečna bilansna aktiva	1,49%	1,51%	1,51%	1,55%	1,61%	1,53%
ROE – dobitak** / prosečan ukupan kapital	9,67%	9,82%	9,75%	10,01%	10,21%	9,21%
ROE – dobitak** / prosečan akcijski kapital	15,61%	15,79%	15,63%	15,98%	16,16%	13,89%
DOBITAK PO OSNOVU KAMATA	7.738.231	6.716.695	5.846.885	5.060.711	2.528.418	9.853.368
<i>Povećanje (u %***)</i>	7,60%	6,53%	7,14%	9,77%	18,77%	32,5%
DOBITAK PO OSNOVU NAKNADA I PROVIZIJA	3.315.893	2.922.167	2.539.170	2.126.915	1.000.793	4.423.399
<i>Povećanje / smanjenje (u %***)</i>	2,43%	2,20%	2,32%	0,71%	-0,90%	13,6%
BROJ ZAPOSLENIH	3.015	3.012	3.012	3.005	3.023	3.022
<i>Povećanje / smanjenje (u %)</i>	-0,23%	-0,33%	-0,33%	-0,56%	0,03%	-2,5%
Aktiva po zaposlenom u 000 RSD	102.087	105.247	102.915	100.722	95.527	91.161
Aktiva po zaposlenom u 000 EUR	887	889	874	870	858	871
OPERATIVNI RASHODI	7.108.536	6.284.319	5.478.294	4.665.388	2.345.543	8.995.578
<i>Povećanje (u%***)</i>	10,91%	10,77%	10,85%	11,76%	13,13%	6,30%
CIR = OPEX / neto kamate i naknade	64,3%	65,2%	65,3%	64,91%	66,50%	63,0%
ADEKVATNOST KAPITALA	16,69%	-	-	15,50%	16,11%	17,25%
POKAZATELJ DEVIZNOG RIZIKA	1,65%	-	-	0,42%	0,92%	1,68%
POKAZATELJ LIKVIDNOSTI	3,03	-	-	2,76	3,14	2,91
OPERATIVNI TOKOVI GOTOVINE (U 000 RSD)	5.278.279	4.470.086	3.658.239	2.210.258	1.269.762	6.136.179

* U date kredite i depozite stanovništvu uključeni su i krediti mikro privrednim subjektima, preduzetnici - aktivni preduzetnici registrovani kod Agencije za privredne registre bez obzira na visinu godisnjih prihoda, odnosno prometa i visinu izloženosti i mikro privredni subjekti - aktivna privredna društva registrovana kod Agencije za privredne registre Republike Srbije i drugi privredni subjekti uredno registrovani kod nadležnog organa, u privatnoj svojini koji su po poslednjem zvaničnom finansijskom izveštaju ostvarili ukupne godisnje prihode jednake ili ispod 1.000.000,00 EUR-a preračunato po srednjem kursu NBS na dan sastavljanja finansijskog izveštaja. ;

**Dobitak pre plaćanja poreza,

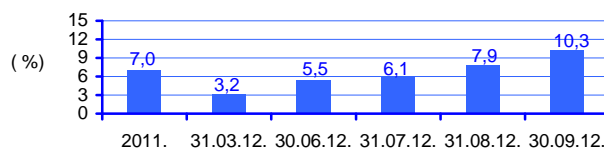
*** u % u odnosu na isti period prethodne godine.

2. MAKROEKONOMSKI USLOVI POSLOVANJA U PERIODU OD 31.12.11. DO 30.09.2012. GODINE

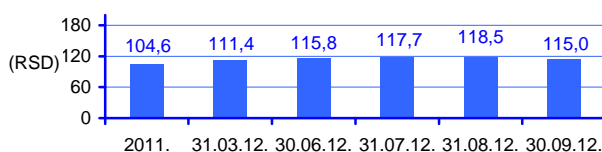
Međugodišnja stopa inflacije (rast potrošačkih cena) beleži rast tokom prvih devet meseci 2012. godine. Međugodišnja inflacija u septembru (10,3%) znatno je iznad gornje granice dozvoljenog odstupanja od cilja za ovaj mesec koja je utvrđena Memorandumom NBS o utvrđivanju ciljane stope inflacije (6,0%).

STOPA INFLACIJE U PERIODU OD 31.12.11. DO 30.09.12. GODINE

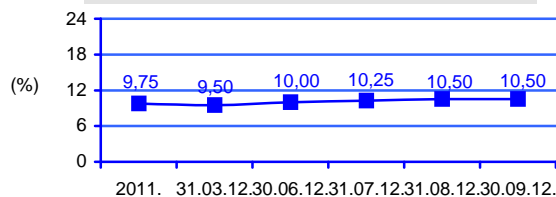
U prva tri kvartala ove godine, i pored značajne intervencije prodajom evra na MDT-u od strane NBS (1.288,8 miliona €), nastavljena je depresijacija dinara započeta krajem prethodne godine. Dinar je kontinuirano gubio na vrednosti do kraja avgusta (13,2%). Tokom septembra došlo je do jačanja kursa dinara pa je stopa depresijacije od početka godine do kraja septembra 2012. godine prema evru iznosila 9,9 %.

KURS DINARA U ODNOSU NA EUR U PERIODU OD 31.12.11. DO 30.09.12. GODINE

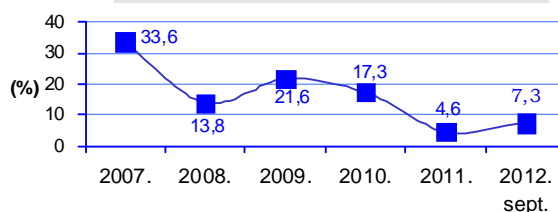
Zbog ublažavanja inflatornog pritiska, koji su posebno izraženi u drugom i trećem kvartalu, NBS je u periodu jun-avgust o.g. povećala referentnu stopu za 1,0 procentni poen. Utvrđena stopa (10,5%), pored ublažavanja inflatornih očekivanja treba da doprinese makroekonomskoj stabilizaciji. Referentna stopa NBS u septembru je povećana na 10,50.

REFERENTNA KAMATNA STOPA NBS U PERIODU OD 31.12.11. DO 30.09.12. GODINE

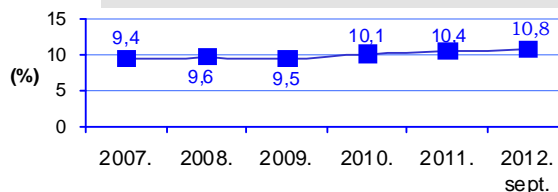
Bankarski sektor u Republici Srbiji je imao značajno manji rast u prvih devet meseci 2012. godini (7,3%) u odnosu na petogodišnji prosek prethodnih godina (18,2%).

RAST BANKARSKOG SEKTORA U PERIODU OD 2007. DO 30.09.12. GODINE - Bilansna aktiva

Banka je u prvih devet meseci 2012. godine blago povećala učešće u ukupnoj bilansnoj aktivi bankarskog sektora. Tokom posmatranog perioda povećano je tržišno učešće Banke u aktivi bankarskog sektora za 1,4 procentna poena.

TRŽIŠNO UČEŠĆE BANKE U AKTIVI SEKTORA OD 2007. DO 30.09.2012. GODINE

3. OSNOVNI POKAZATELJI POSLOVANJA BANKE U PERIODU OD 31.12.2011. DO 30.09.2012. GODINE

OPIS	(U 000 RSD)					
	30.09.12.	31.08.12.	31.07.12.	30.06.12..	31.03.12.	31.12.11.
BILANSNA AKTIVA	307.791.772	317.003.551	309.979.273	302.669.760	288.778.797	275.488.718
<i>Povećanje (u %)</i>	11,73%	15,07%	12,52%	9,87%	4,82%	7,7%
DATI KREDITI I DEPOZITI KOMITENTIMA	177.808.973	180.773.305	182.163.148	178.256.043	166.847.320	155.719.207
<i>Povećanje (u %)</i>	14,19%	16,09%	16,98%	14,47%	7,15%	3,4%
<i>Učešće NPL krediti (u %)</i>	10,49%	10,77%	10,67%	11,04%	10,66%	10,7%
Dati krediti i depoziti stanovništvu*	56.737.043	57.704.825	57.152.109	54.129.216	50.898.047	48.555.491
Dati krediti i depoziti pravnim licima	121.071.930	123.068.480	125.011.039	124.126.827	115.949.274	107.163.716
OPOZIVI DEPOZITI I KREDIT(bez devizne o.r.)	-	-	-	-	11.000.000	11.500.000
UKUPNA OBAVEZNA REZERVA	58.364.760	59.383.001	59.333.310	60.266.666	55.928.880	52.753.142
DEPOZITI KOMITENATA	230.891.811	235.872.723	234.311.322	226.090.169	217.173.310	206.123.280
<i>Povećanje (u %)</i>	12,02%	14,43%	13,68%	9,69%	5,36%	3,5%
Depoziti stanovništva	162.422.952	166.382.859	164.391.245	161.360.068	153.340.688	143.061.647
Depoziti pravnih lica	68.468.859	69.489.863	69.920.077	64.730.102	63.832.623	63.061.633

Na dan 30.09.2012. godine bilansna aktiva Banke iznosi 307.791,7 miliona dinara i povećana je za 32.303,1 milion dinara ili 11,7% u odnosu na kraj prethodne godine.

Vanbilansna aktiva je uvećana za 5,1% u 2012. godini i na kraju septembra 2012. godine iznosi 192.937,3 miliona dinara.

U prvih devet meseci 2012. godine Banka je realizovala rast kredita klijentima u iznosu od 22.089,8 miliona dinara odnosno 14,2%, održala relativno nizak nivo problematičnih kredita u ukupnim kreditima (30.09.2012., 10,5%) i ostvarila rast depozita klijenata od 12,0%, na osnovu čega se očekuje porast tržišnog učešća Banke u bankarskom sektoru.

OPIS	30.09.12	31.08.12.	31.07.12.	30.06.12.	31.03.12.	31.12.11.
BROJ ZAPOSLENIH	3.015	3.012	3.012	3.005	3.023	3.022
Aktiva po zaposlenom u 000 RSD	102.087	105.247	102.915	100.722	95.527	91.161
Aktiva po zaposlenom u 000 EUR	887	889	874	870	858	871

4. BILANS STANJA ZA 30.09.2012. GODINU

4.1. Aktiva Banke na dan 30.09.2012. godine

(U 000 RSD)

R. BR.	OPIS BILANSNE POZICIJE	30.09.2012.	31.12.2011.	INDEKSI	% UČEŠĆA NA DAN 30.09.2012.
1	2	3	4	5=(3:4)*100	6
	AKTIVA				
1.	Gotovina i gotovinski ekvivalenti	32.084.250	17.228.970	186,22	10,42
2.	Opozivi depoziti i krediti	38.655.778	55.260.711	69,95	12,56
3.	Potraživanja za kamatu, naknadu i prodaju	1.364.435	1.187.573	114,89	0,44
4.	Dati krediti i depoziti	177.808.973	155.719.207	114,19	57,77
5.	Hartije od vrednosti (bez sopstvenih)	36.357.792	25.637.972	141,81	11,81
6.	Udeli - učešća	5.888.989	5.823.583	101,12	1,91
7.	Ostali plasmani	3.381.141	2.187.533	154,56	1,10
8.	Nematerijalna ulaganja	563.668	555.415	101,49	0,18
9.	Osnovna sredstva i investicione nekretnine	7.401.326	7.530.271	98,29	2,40
10.	Stalna sredstva namenjena prodaji	101.040	101.040	100	0,03
11.	Odložena poreska sredstva	29.870	-	-	0,01
12.	Ostala sredstva	4.154.510	4.256.444	97,61	1,35
	UKUPNA AKTIVA (od 1 do 12)	307.791.772	275.488.718	111,73	100,00

Bilansna aktiva Banke na kraju prvih devet meseci 2012. godine uvećana je za 32.303,1 milion dinara ili 11,7%. Krediti komitentima su povećani za 22.089,8 miliona dinara, odnosno 14,2%. Na dan 30.09.2012. godine ukupni plasmani komitentima iznose 177.809,0 miliona dinara, što čini 57,8% ukupne bilansne aktive.

Tokom prvih devet meseci 2012. godine, pozicija gotovine i gotovinskih ekvivalenata beleži rast od 86,2% i to zbog povećanja sredstava na žiro računu (veće izdvajanje dinarskog dela devizne obavezne rezerve).

Pored datih kredita i depozita značajno povećanje u izveštajnom periodu tekuće godine realizovano je na poziciji hartija od vrednosti - porast u iznosu od 10.719,8 miliona dinara ili 41,8%, prvenstveno u nerizične hartije od vrednosti RS.

Pozicija opozivih depozita i kredita beleži smanjenje u iznosu od 16.604,9 miliona dinara odnosno 30,0% što je pretežno posledica povlačenja sredstava iz repo plasmana NBS i povećanog učešća dinarskog dela devizne obavezne rezerve.

4.2. Pasiva Banke na dan 30.09.2012. godine

(U 000 RSD)					
R. BR.	OPIS BILANSNE POZICIJE	30.09.2012.	31.12.2011.	INDEKSI	% UČEŠĆA NA DAN 30.09.2012.
1	2	3	4	5= (3:4)*100	6
I	PASIVA				
1.	Transakcioni depoziti	32.949.793	31.456.575	104,75	10,71
2.	Ostali depoziti	197.942.017	174.666.705	113,33	64,31
3.	Primljeni krediti	387.804	1.603.761	24,18	0,13
4.	Obaveze po osnovu hartija od vrednosti	-	-	-	0,00
5.	Obaveze po osnovu kamata i naknada	145.474	205.079	70,94	0,05
6.	Rezervisanja	2.312.621	2.135.436	108,30	0,75
7.	Obaveze za poreze	54.510	39.737	137,18	0,02
8.	Obaveze iz dobitka	88.040	172.197	51,13	0,03
9.	Obaveze – za sredstva koja se obustavlja	-	-	-	0,00
10.	Odložene poreske obaveze	46.906	17.036	275,33	0,02
11.	Ostale obaveze	26.540.227	20.916.626	126,89	8,62
12	UKUPNE OBAVEZE (od 1 do 11)	260.467.392	231.213.152	112,65	84,62
	KAPITAL				0,00
13.	Akcijski kapital i emisiona premija	28.462.553	28.462.553	100,00	9,25
14.	Rezerve iz dobiti	14.785.440	11.635.440	127,07	4,80
15.	Revalorizacione rezerve	771.588	689.620	111,89	0,25
16.	Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	-81.266	-63.940	127,10	-0,03
17.	Dobitak	3.386.065	3.551.893	95,33	1,10
18	UKUPNO KAPITAL (od 13 do 17)	47.324.380	44.275.566	106,89	15,38
19	UKUPNO PASIVA (12+18)	307.791.772	275.488.718	111,73	100
II	KOMISIONI POSLOVI I VANBILANSNE STAVKE	192.937.251	183.524.897	105,13	

Ukupne obaveze na kraju prvih devet meseci 2012. godine iznose 260.467,4 miliona dinara i čine 84,6% ukupne pasive (31.12.2011: 83,9%). Istovremeno, ukupan kapital sa 47.324,4 miliona dinara učestvuje u ukupnoj pasivi 15,4% (31.12.2011: 16,1%)

Ukupne obaveze povećane su u odnosu na kraj prethodne godine za 29.254,2 miliona dinara ili 12,6%, dok je ukupan kapital veći za 3.048,8 miliona dinara odnosno 7,0%.

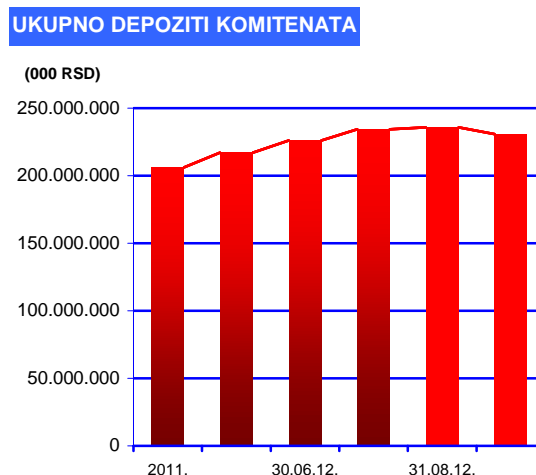
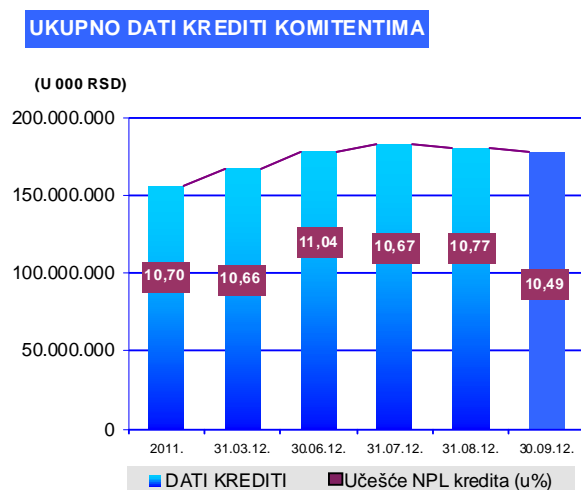
Pored ostalih depozita koji su povećani u izveštajnom periodu za 23.275,3 miliona dinara ili 13,3%, značajno povećanje u odnosu na kraj prethodne godine (5.623,6 miliona dinara ili 26,9%) realizovano je na bilansnoj poziciji ostalih obaveza, tako da na kraju septembra 2012. godine ove obaveze iznose 26.540,2 miliona RSD.

U okviru ostalih obaveza najveće učešće imaju obaveze u stranoj valuti – kreditne linije (12.648,5 miliona dinara) i subordinirani kredit (5.751,6 milion dinara) koji je povučen krajem prethodne godine u cilju povećanja regulatornog kapitala.

U strukturi bilansne pasive depoziti komitenata (transakcioni i ostali depoziti) iznose 230.891,8 miliona dinara, što čini 75,0% ukupne bilansne pasive, beležeći pri tome povećanje u odnosu na početak godine od 24.768,5 miliona dinara ili 12,0%.

4.3. Dati krediti komitentima i depoziti komitenata na dan 30.09.2012. godine

Najznačajnija kategorija aktive, dati krediti i depoziti, zabeležila je apsolutno povećanje od 22.089,8 miliona dinara (14,2%), kao i povećanje učešća u ukupnoj aktivi sa 56,5% (30.06.12.) na nivoa od 57,8%. Stopa rasta kredita je iznad stope depresijacije dinara, što ukazuje da je Banka u prvih devet meseci ove godine ostvarila realni porast datih kredita i depozita.

Ukupni depoziti Banke na kraju septembra 2012. godine iznose 230.891,8 miliona dinara i čine 75,0% ukupne pasive Banke (decembar 2011: 74,8%). U odnosu na kraj prethodne godine ukupni depoziti Banke su povećani za 24.768,5 miliona dinara (12%), od čega su ostali depoziti povećani za 23.275,3 miliona dinara ili 13,3 %, dok su transakcioni depoziti povećani za 1.493,2 miliona dinara odnosno za 4,8%. Navedeni rast ostalih depozita, delom (oko 65%) je rezultat depresijacije dinara iz čega proizilazi ostvarenje realnog rasta od oko 35%.

Povećanje ostalih depozita u prvih devet meseci 2012. godine rezultat je prvenstveno povećanja devizne štednje stanovništva (19.242,3 miliona RSD).

R.BR.	OPIS	(U 000 RSD)		
		STANJE NA DAN 30.09.2012.	STANJE NA DAN 31.12.2011.	Index (2:3)*100
	1	2	3	4
I	DATI KREDITI KOMITENTIMA (1+2+3)	177.808.973	155.719.207	114,19
1.	Privreda	116.398.435	98.486.288	118,19
2.	Stanovništvo	56.737.043	48.555.491	116,85
3.	Banke i finansijske organizacije	4.673.494	8.677.427	53,86
II	PRIMLJENI DEPOZITI KOMITENATA (1+2+3)	230.891.811	206.123.280	112,02
1.	Privreda	59.653.706	56.243.065	106,06
2.	Stanovništvo	162.422.952	143.061.647	113,53
3.	Banke i finansijske organizacije	8.815.153	6.818.567	129,28

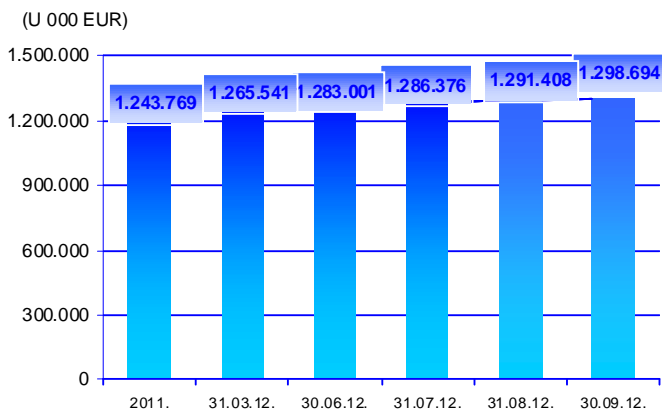
NAPOMENA: U okviru depozita uključeni su i transakcioni depoziti.

Ukupni krediti komitentima Banke, na dan 30.09.2012. godine, iznose 177.809,0 miliona dinara i povećani su u odnosu na kraj prethodne godine za 22.089,8 milion dinara ili 14,2%. Nivo datih kredita i depozita, na kraju trećeg kvartala 2012. godine, pod značajnim je uticajem plasmana privredi, koji su na kraju septembra dostigli iznos od 116.398,4 milion dinara.

**DEVIZNA ŠTEDNJA U PERIODU
OD 31.12.11. DO 30.09.2012. GODINE**

Uživajući ugled sigurne i stabilne banke na srpskom tržištu Banka je, u posmatranom periodu, uspela da poveća devizne štedne uloge za 54,9 miliona evra ili 4,4%.

Uprkos teškoj ekonomskoj krizi devizna štednja je povećana u prvih devet meseci 2012. godine i dostigla sumu od 1.298,7 miliona evra.

Poverenje štediša omogućilo je Banci da po obimu prikupljene devizne štednje, imidžu i prepoznatljivosti zadrži prvo mesto u okviru bankarskog sektora Republike Srbije.

4.4. Komisioni poslovi i vanbilansne stavke u 2012. godini

(U 000 RSD)

R.BR.	OPIS	STANJE 30.09.12.	STANJE 31.12.2011.	Indeks (2:3)*100
	1	2	3	4
I	POSLOVI U IME I ZA RAČUN (komisioni poslovi)	4.949.260	4.332.764	114,2
II	POTENCIJALNE OBAVEZE	33.396.681	32.402.457	103,1
1.	Plative garancije	8.698.814	7.145.564	121,7
2.	Činidbene garancije	7.718.568	6.812.395	113,3
3.	Avali i akcept menica	65.025	77.853	83,5
4.	Neiskorišćene preuzete obaveze	15.597.918	16.324.350	95,6
5.	Druge vanbilansne stavke po kojima može doći do plaćanja	410.081	1.328.990	30,9
6.	Nepokriveni akreditivi	906.276	713.306	127,1
III	VANBILANSNE STAVKE KOJE SE NE KLASIFIKUJU	154.591.309	146.789.676	105,3
1.	Obveznice devizne štednje	7.637.540	7.843.967	97,4
2.	Hartije od vrednosti u depou	135.744.190	127.962.425	106,1
3.	Druge vanbilansne stavke	11.209.580	10.983.284	102,1
	UKUPNO (I +II+III)	192.937.251	183.524.897	105,1

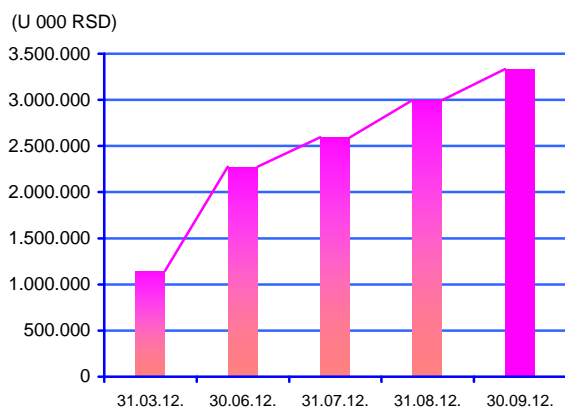
Na dan 30.09.2012. godine potencijalne vanbilansne obaveze iznose ukupno 33.396,7 miliona dinara - povećanje za 994,2 miliona dinara ili 3,1% u odnosu na kraj prethodne godine, uglavnom usled povećanja vrednosti izdatih garancija i neiskorišćenih preuzetih obaveza.

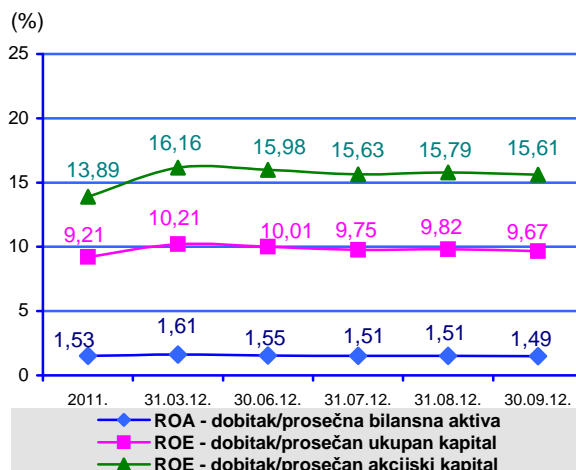
OPIS	30.09.12.	31.08.12.	31.07.12.	30.06.12.	31.03.12.	31.12.11.
DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA	3.332.436	2.996.801	2.594.532	2.274.424	1.149.533	3.952.066
<i>Povećanje / smanjenje (u %*)</i>	12,2%	15,0%	12,4%	13,33%	28,42%	41,6%
POKAZATELJI PROFITABILNOSTI:						
ROA - dobitak / prosečna bilansna aktiva	1,49%	1,51%	1,51%	1,55%	1,61%	1,53%
ROE - dobitak / prosečan ukupan kapital	9,67%	9,82%	9,75%	10,01%	10,21%	9,21%
ROE - dobitak / prosečan akcijski kapital	15,61%	15,79%	15,63%	15,98%	16,16%	13,89%
DOBITAK PO OSNOVU KAMATA	7.738.231	6.716.695	5.846.885	5.060.711	2.528.418	9.853.368
<i>Povećanje (u %*)</i>	7,60%	6,53%	7,14%	9,77%	18,77%	32,48%
DOBITAK PO OSNOVU NAKNADA I PROVIZIJA	3.315.893	2.922.167	2.539.170	2.126.915	1.000.793	4.423.399
<i>Povećanje / smanjenje (u %*)</i>	2,43%	2,20%	2,32%	0,71%	-0,90%	13,64%

* u % u odnosu na isti period prethodne godine

DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA

POKAZATELJI PROFITABILNOSTI

I pored negativnog uticaja globalne svetske finansijske krize Banka je u prvih devet meseci ove godine, u odnosu na isti vremenski period prethodne godine, ostvarila značajan rast profitabilnosti (12,2%). Ostvareni dobitak Banke u periodu od 01. januara do 30. septembra 2012. godini iznosi 3.332,4 miliona dinara, što u odnosu na isti period prethodne godine predstavlja povećanje od 361,6 miliona dinara. Ovakvo značajno povećanje dobitka obezbedilo je, u prvih devet meseci 2012. godine, prinos na ukupan kapital od 9,67%, odnosno prinos na akcijski kapital od 15,61%.

Na povećanje dobitka u prva tri kvartala 2012. godine najviše je uticao porast neto prihoda od kamata (7,6%) i ostalih prihoda, pretežno po osnovu dobitaka po osnovu prodaje HoV koje su raspoložive za prodaju.

Zadržavanje skoro istog broja zaposlenih uz povećanje obima poslovanja, poboljšalo je odnos aktive i broja radnika Banke. U prvih devet meseci 2012. godine povećana je aktiva po zaposlenom u Banci sa 91,2 miliona dinara na kraju 2011. godine, na 102,1 miliona dinara na dan 30.09.2012. godine.

Zbog povećanja operativnih troškava, pretežno troškova materijala i troškova premije osiguranja depozita, blago je povećan Cost Income Ratio (CIR) sa 63,0% na kraju 2011. godine na 64,3% na dan 30.09.2012. godine koji je i dalje u granicama planirane vrednosti.

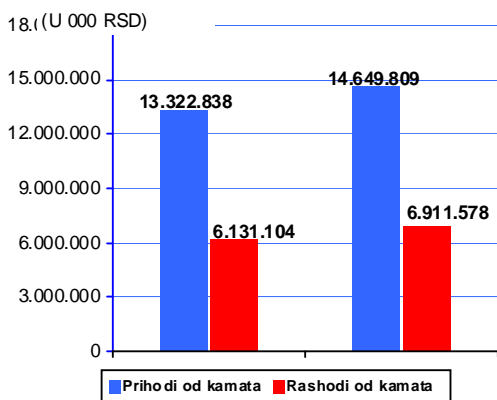
5.BILANS USPEHA ZA PERIOD OD 01.01. DO 30.09.2012. GODINE

(U 000 RSD)

R.BR.	OPIS BILANSNE POZICIJE	30.09.2012.	30.09.2011.	INDEKSI (3:4)
	2	3	4	5
	PRIHODI I RASHODI REDOVNOG POSLOVANJA			
1.1.	Prihodi od kamata	14.649.809	13.322.838	109,96
1.2.	Rashodi od kamata	6.911.578	6.131.104	112,73
1.	Dobitak po osnovu kamata	7.738.231	7.191.734	107,60
2.1.	Prihodi od naknada i provizija	3.869.409	3.663.257	105,63
2.2.	Rashodi naknada i provizija	553.515	425.990	129,94
2.	Dobitak po osnovu naknada i provizija	3.315.894	3.237.267	102,43
3.	Neto dobitak / gubitak po osnovu prodaje hov po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-1.104	-4.132	26,72
4.	Neto dobitak / gubitak po osnovu prodaje hov koje su raspoložive za prodaju	83.947	1.254	6.694,34
5.	Neto dobitak / gubitak po osnovu prodaje udela (učešća)	-	-	-
6.	Neto dobitak / gubitak po osnovu prodaje ostalih plasmana	-	-	-
7.	Neto dobitak / gubitak od kursnih razlika i promene vrednosti imovine i obaveza	100.987	-134.094	-75,31
8.	Prihodi od dividendi i učešća	1.849	7.364	25,11
9.	Ostali poslovni prihodi	183.007	132.287	138,34
10.	Neto prihod / rashodi po osnovu indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja	-950.361	-1.035.308	91,80
11.	Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	3.028.487	2.806.019	107,93
12.	Troškovi amortizacije	558.236	488.701	114,23
13.	Operativni i ostali poslovni rashodi	3.553.291	3.130.774	113,50
14.	REZULTAT PERIODA - DOBITAK PRE OPOREZIVANJA (od 1 do 13)	3.332.436	2.970.878	112,17
15.	Porez na dobit	-	-	-
16.	Dobitak od kreiranih odloženih poreskih sredstava i smanjenja odloženih poreskih obaveza	-	-	-
17.	Gubitak od smanjenja odloženih poreskih sredstava i kreiranja odloženih poreskih obaveza	-	-	-
18.	DOBITAK (od 14 do 17)	3.332.436	2.970.878	112,17

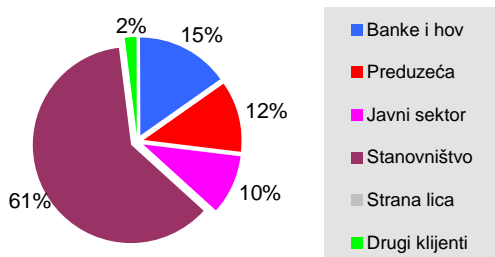
5.1. Prihodi i rashodi po osnovu kamata

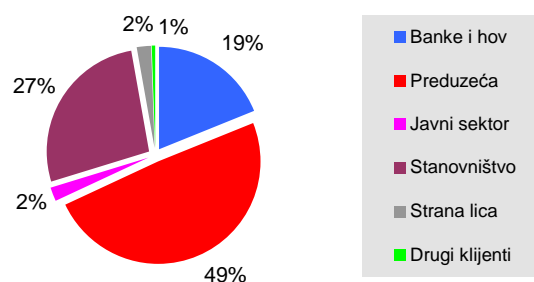
Dobitak po osnovu kamata za prvih devet meseci 2012. godine iznosi 7.738,2 miliona dinara, što u odnosu na isti period prošle godine predstavlja povećanje od 7,6%.

U odnosu na isti period prošle godine, prihodi od aktivnih kamata su veći za 1.327,0 miliona dinara ili za 10,0%, dok su rashodi po osnovu pasivnih kamata povećani za 780,4 miliona dinara ili 12,7%.

RASHODI PO OSNOVU KAMATA PO SEKTORIMA NA DAN 30.09.2012.

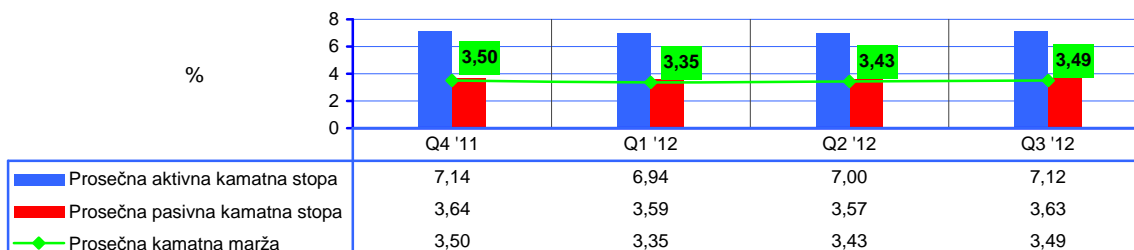

PRIHODI OD KAMATA PO SEKTORIMA NA DAN 30.09.2012.

U okviru prihoda po osnovu kamata, najveće učešće imaju prihodi od kamata po kreditima datih privrednim društvima (7.337,4 miliona dinara ili 50,1%), dok u okviru ukupnih rashoda po kamatama, najveće učešće se odnosi na kamate na depozite građana (4.236,7 milion dinara ili 61,3%), što se u najvećem obimu odnosi na devizne štedne uloge građana.

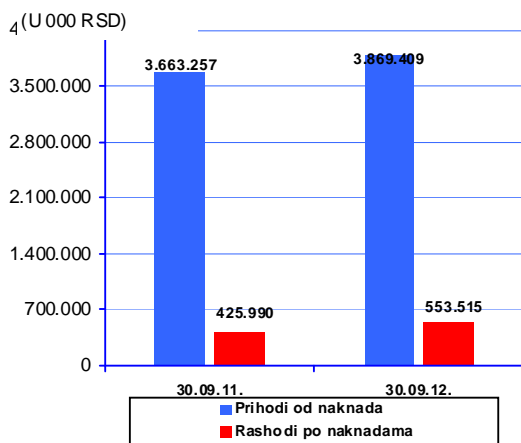
KRETANJE KAMATNE MARŽE BANKE U 2012. GODINI

Prosečna aktivna kamatna stopa u trećem kvartalu 2012. godini je bila 7,12%, a prosečna pasivna kamatna stopa 3,63%, tako da je prosečna kamatna marža Banke u III kvartalu 2012. godine iznosila 3,49%.

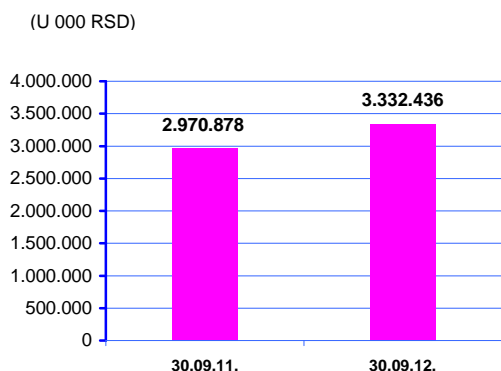
5.2. Prihodi i rashodi po osnovu naknada

Dobitak po osnovu naknada i provizija u prvih devet meseci 2012. godine iznosi 3.315,9 miliona dinara i neznatno je veći u odnosu na isti period prethodne godine (2,4%)

U odnosu na isti period prošle godine, prihodi od naknada i provizija za bankarske usluge povećani su za 206,2 miliona dinara ili za 5,6%, dok su rashodi po naknadama i provizijama veći za 127,5 milion dinara ili za 29,9%.

5.3. Ostvareni dobitak iz poslovanja

I pored nepovoljnih i nepredvidivih makroekonomskih uslova poslovanja i recesije u međunarodnoj i domaćoj privredi, Banka je u periodu od 01. januara do 30. septembra 2012. godine ostvarila dobitak iz poslovanja u iznosu od 3.332,4 miliona dinara, što predstavlja povećanje od 12,2% u odnosu na isti period prethodne godinu.

Ovako povećanje ostvarenog dobitka iz poslovanja obezbedilo je Banci, u prvih devet meseci 2012. godine, prinos na ukupan kapital od 9,7%, odnosno prinos na akcijski kapital od 15,6%.

6. POKAZATELJI POSLOVANJA PROPISANI ZAKONOM O BANKAMA I OPIS POSLOVA SA LICIMA POVEZANIM SA BANKOM

R.B.	OPIS	PROPISANO	30.09.12.	30.06.12.	31.03.12.	31.12.11.
1.	Pokazatelj adekvatnosti kapitala (neto kapital / kreditni rizik + operativni rizici + otvorene devizna pozicija)	MIN. 12%	16,69%	15,50%	16,11%	17,25%
2.	Pokazatelj ulaganja u lica koja nisu lica u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva	MAKS. 60%	23,99%	27,27%	27,93%	27,98%
3.	Pokazatelj velike izloženosti Banke	MAKS. 400%	154,51%	166,19%	190,13%	109,51%
4.	Pokazatelj deviznog rizika	MAKS. 20%	1,65%	0,42%	0,92%	1,68%
5.	Pokazatelj likvidnosti	MIN. 0,8%	3,03%	2,76%	3,14%	2,91%

Opis poslova sa licima povezanim s Bankom

Na dan 30.09.2012. godine lica poveza s Bankom su :

1. Komercijalna banka a.d. Budva, Crna Gora,
2. Komercijalna banka a.d. Banja Luka, Bosna i Hercegovina,
3. Kombank Invest a.d. Beograd
4. tri pravna lica i veći broj fizičkih lica, prema odredbama člana 2. Zakona o bankama u delu kojim se reguliše pojam „lica povezanih s bankom“.

Ukupna izloženost prema licima povezanim s Bankom na dan 30.09.2012. iznosila je 712.716 hiljada dinara, što je u odnosu na kapital od 30.884.678 hiljada dinara predstavljalo 2,3% (maksimalna dozvoljena vrednost ukupnih plasmana svim licima povezanim s Bankom po Zakonu o bankama iznosi 20% kapitala).

Najveći deo izloženosti prema licima povezanim s Bankom na dan 30.09.2012. godine, iznos od 699.434 hiljada RSD, odnosno 2,3 % kapitala Banke, odnosi se na plasmane fizičkim licima koja su lica povezana s Bankom.

U skladu sa članom 37. Zakona o bankama, licima povezanim s bankom, Banka nije odobrvala uslove koji su povoljniji od uslova odobrenih drugim licima koja nisu povezana s Bankom, odnosno nisu lica zaposlena u Banci.

7. OSNOVNI PODACI O REALIZACIJI BIZNIS PLANA ZA 2012. GODINU

Realizacija Strategije i Biznis plana za prvih devet meseci 2012. godinu odvijala se u značajno promenjenim makroekonomskim uslovima poslovanja od kojih posebno izdvajamo:

- suprotno projekcijama, zabeležen je međugodišnji pad BDP od 2,2 % u trećem kvartalu 2012 godine,
- kretanje dinara suprotno projekcijama i očekivanjima (kurs dinara u odnosu na evro planirano: 1 evro = 106,50 dinara, a ostvareno je: 1 evro = 115,03 dinara),
- stopa inflacije (međugodišnja stopa 10,3% - septembar 2012. / septembar 2011.) nastavila je sa rastom i znatno je iznad dozvoljenog odstupanja od gornje granice cilja za septembar ove godine (6,0%),

Pored navedenog, na poslovanje banaka u prvih devet meseci 2012. godine značajan efekat imali su i ekonomska kriza u evro zoni, zamrzavanje aranžmana sa MMF-om, suzdržanost stranih investitora za ulaganja u Srbiji, smanjenje tražnje za kreditima, povećanje kreditnog rizika zbog recesije i nezaposlenosti u realnom sektoru i puna implementacija Bazel II standarda i Zakona o zaštiti potrošača.

7.1. Planirane i ostvarene vrednosti bilansa stanja za prvih devet meseci 2012. godinu

Ukupna bilansna aktiva Banke trećeg kvartala 2012. godine iznosi 307.791,8 miliona dinara i u odnosu na planiranu vrednost za isti period 2012. godinu veća je za 26.628,7 miliona dinara odnosno 9,5%. Značajna odstupanja između ostvarenih i planiranih veličina zabeležena su na poziciji opozivih depozita i kredita i plasmana u hartije od vrednosti, a kod ostalih pozicija najveći razlog odstupanja je posledica kretanja kursa dinara, koje je bilo suprotno projekcijama i očekivanjima (kurs dinara u odnosu na evro, planirano: 1 evro = 106,50 dinara, a ostvareno: 1 evro = 115,03 dinara).

Zabeleženi rast bilansne aktive obezbedio je Banci porast tržišnog učešća sa 10,4% u 2011. godini, na 10,8% na kraju trećeg kvartala ove godine, što je iznad planiranog tržišnog učešća (10,4%).

Ostvarene i planirane pozicije aktive i pasive u bilansu stanja na dan 30.09.2012. godine imaju sledeće vrednosti:

		(u 000 RSD)		
	POZICIJA AKTIVE	PLAN 30.09.2012.	Ostvareno 30.09.2012.	realizacija plana u %
1	2	3	4	5=4/3
AKTIVA				
1.	Gotovina i gotovinski ekvivalenti i opozivi depoziti i krediti	15.537.743	32.084.250	206,49
2.	Dati krediti i depoziti (2.1+2.2+2.3)	161.853.552	177.808.973	109,86
2.1.	Preduzećima	105.905.322	116.398.435	109,91
2.2.	Stanovništvu	50.028.873	56.737.043	113,41
2.3.	Bankama	5.919.357	4.673.494	78,95
3.	Ostala aktiva	103.771.741	97.898.549	94,34
4.3	UKUPNA AKTIVA (1+2+3)	281.163.036	307.791.772	109,47
PASIVA				
1.	Depoziti	202.945.625	230.891.811	113,77
1.1.	Preduzeća	51.232.572	59.653.706	116,44
1.2.	Stanovništva	145.659.912	162.422.952	111,51
1.3.	Banaka i finansijskih organizacija	6.053.142	8.815.153	145,63
2.	Ostale obaveze	30.634.551	29.575.582	96,54
3.	Ukupne obaveze (1+2)	233.580.176	260.467.392	111,51
4.	Ukupan kapital	47.582.860	47.324.380	99,46
5.	UKUPNA PASIVA (3+4)	281.163.037	307.791.772	109,47

7.2. Planirane i ostvarene vrednosti bilansa uspeha za period 01.01.-30.09.2012. godine

				(u 000 RSD)	
	POZICIJA	PLAN	OSTVARENO	realizacija	
1	2	01.01.-30.09.12.	01.01.-30.09.12.	plana u %	
		3	4	5=4/3	
1.1.	Prihodi od kamata	14.208.750	14.649.809	103,10	
1.2.	Rashodi po osnovu kamata	-6.591.000	-6.911.578	104,86	
1.	Dobitak po osnovu kamata (1.1.-1.2)	7.617.750	7.738.231	101,58	
2.1.	Prihodi od naknada i provizija	4.047.969	3.869.409	95,59	
2.2.	Rashodi naknada i provizija	-468.000	-553.515	118,27	
2.	Dobitak po osnovu naknada i provizija (2.1. -2.2.)	3.579.969	3.315.893	92,62	
3.	Neto kursnih razlika i promena vrednosti (devizna klauzula)	75.000	100.987	134,65	
4.	Ostali poslovni prihodi	146.250	269.579	184,33	
5.	Neto rashodi/prihodi po osnovu indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja	-876.750	-950.361	108,40	
6.	Operativni i ostali poslovni rashodi	-7.267.500	-7.141.893	98,27	
7.	DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA	3.274.719	3.332.436	101,76	

KOMERCIJALNA BANKA AD BEOGRAD

Период извештавања:

од

01.01.2012.

до

30.09.2012.

Квартални финансијски извештај за банке КФИ-Б

Пословно име: **KOMERCIJALNA BANKA AD BEOGRAD**

Матични број (МБ): **07737068**

Поштански број и место: **11000**

Beograd

Улица и број: **Svetog Save 14**

Адреса е-поште: **posta@kombank.com**

Интернет адреса: **www.kombank.com**

Усвојен (да/не): **ne**

Ревидиран (да/не): **ne**

Особа за контакт: **Snežana Pejčić**

(уноси се само име и презиме особе за контакт)

Телефон: **011-330-8283**

Факс: **011-328-2732**

Адреса е-поште: **snezana.pejcic@kombank.com**

Презиме и име: **Ivica Smolić**

(особа овлашћена за заступање)

БИЛАНС СТАЊА

на дан 30.09.2012.

у хиљадама динара

Позиција	АОП	Износ	
		последњи дан квартала текуће године	31.12. претходне године
1	2	3	4
АКТИВА			
Готовина и готовински еквиваленти	001	32.084.250	17.228.970
Опозиви депозити и кредити	002	38.655.778	55.260.711
Потраживања по основу камата, накнада, продаје, промене фер вредности деривата и друга потраживања	003	1.364.435	1.187.573
Дати кредити и депозити	004	177.808.973	155.719.207
Хартије од вредности (без сопствених акција)	005	36.357.792	25.637.972
Удели (учешћа)	006	5.888.989	5.823.583
Остали пласмани	007	3.381.141	2.187.533
Нематеријална улагања	008	563.668	555.415
Основна средства и инвестиционе некретнине	009	7.401.326	7.530.271
Стална средства намењена продаји и средства пословања које се обуставља	010	101.040	101.040
Одложена пореска средства	011	29.870	-
Остала средства	012	4.154.510	4.256.443
Губитак изнад износа капитала	013	-	-
УКУПНО АКТИВА (од 001 до 013)	014	307.791.772	275.488.718
ПАСИВА			
Трансакциони депозити	101	32.949.793	31.456.575
Остали депозити	102	197.942.017	174.666.705
Примљени кредити	103	387.804	1.603.761
Обавезе по основу хартија од вредности	104	-	-
Обавезе по основу камата, накнада и промене вредности деривата	105	145.474	205.079
Резервисања	106	2.312.621	2.135.436
Обавезе за порезе	107	54.510	39.737
Обавезе из добитка	108	88.040	172.197
Обавезе по основу средстава намењених продаји и средстава пословања које се обуставља	109	-	-
Одложене пореске обавезе	110	46.906	17.036
Остале обавезе	111	26.540.227	20.916.626
УКУПНО ОБАВЕЗЕ (од 101 до 111)	112	260.467.392	231.213.152
КАПИТАЛ			
Капитал	113	28.462.553	28.462.553
Резерве из добити	114	14.785.440	11.635.440
Ревалоризационе резерве	115	771.588	689.620
Нереализовани губици по основу хартија од вредности расположивих за продају	116	81.266	63.940
Добитак	117	3.386.065	3.551.893
Губитак до нивоа капитала	118	-	-
УКУПАН КАПИТАЛ (од 113 до 115+117-116-118)	119	47.324.380	44.275.566
УКУПНО ПАСИВА (112+119)	120	307.791.772	275.488.718
ВАНБИЛАНСНЕ ПОЗИЦИЈЕ (од 122 до 126)			
Послови у име и за рачун трећих лица	122	4.949.260	4.332.764
Преузете будуће обавезе	123	38.971.173	36.215.842
Примљена јемства за обавезе	124	-	-
Деривати	125	5.752	261.602
Друге ванбилансне позиције	126	149.011.066	142.714.689

[Handwritten signature]

БИЛАНС УСПЕХА

од 01.01.2012. до 30.09.2012.

у хиљадама динара

Позиција	АОП	Износ			
		текући период		предходни период	
		квартал	кумулативно	квартал	кумулативно
1	2	3	4	5	6
ПРИХОДИ И РАСХОДИ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА					
Приходи од камата	201	4.983.158	14.649.809	4.645.234	13.322.838
Расходи од камата	202	2.305.638	6.911.578	2.063.876	6.131.104
Добитак по основу камата (201-202)	203	2.677.520	7.738.231	2.581.358	7.191.734
Губитак по основу камата (202-201)	204	-	-	-	-
Приходи од накнада и провизија	205	1.395.642	3.869.409	1.280.662	3.663.257
Расходи накнада и провизија	206	206.663	553.515	155.276	425.990
Добитак по основу накнада и провизија (205-206)	207	1.188.979	3.315.894	1.125.386	3.237.267
Губитак по основу накнада и провизија (206-205)	208	-	-	-	-
Нето добитак по основу продаје хартија од вредности по фер вредности кроз биланс успеха	209	-	-	-	-
Нето губитак по основу продаје хартија од вредности по фер вредности кроз биланс успеха	210	-	1.104	68	4.132
Нето добитак по основу продаје хартија од вредности које су расположиве за продају	211	1.878	83.947	-	1.254
Нето губитак по основу продаје хартија од вредности које су расположиве за продају	212	-	-	-	-
Нето добитак по основу продаје хартија од вредности које се држе до доспећа	213	-	-	-	-
Нето губитак по основу продаје хартија од вредности које се држе до доспећа	214	-	-	-	-
Нето добитак по основу продаје удела (учешћа)	215	-	-	-	-
Нето губитак по основу продаје удела (учешћа)	216	-	-	-	-
Нето добитак по основу продаје осталих пласмана	217	-	-	-	-
Нето губитак по основу продаје осталих пласмана	218	-	-	-	-
Нето приходи од курсних разлика	219	781.586	-	1.155.049	3.014.509
Нето расходи од курсних разлика	220	-	9.222.483	-	-
Приходи од дивиденди и учешћа	221	543	1.849	283	7.364
Остали пословни приходи	222	63.089	183.007	37.121	132.287
Нето приходи по основу индиректних отписа пласмана и резервисања	223	-	-	-	-
Нето расходи по основу индиректних отписа пласмана и резервисања	224	663.099	950.361	504.742	1.035.308
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	225	1.013.862	3.028.487	979.290	2.806.019
Трошкови амортизације	226	188.775	558.236	175.098	488.701
Оперативни и остали пословни расходи	227	1.067.196	3.553.291	1.090.123	3.130.774
Приходи од промене вредности имовине и обавеза	228	3.316.189	16.453.538	713.675	8.568.628
Расходи од промене вредности имовине и обавеза	229	4.038.820	7.130.068	1.899.499	11.717.231
ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА (203-204+207-208+209-210+211-212+213-214+215-216+217-218+219-220+221+222+223-224-225-226-227+228-229)	230	1.058.012	3.332.436	964.052	2.970.878
ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА (204-203+208-207+210-209+212-211+214-213+216-215+218-217+220-219-221-222+224-223+225+226+227-228+229)	231	-	-	-	-
НЕТО ДОБИЦИ ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	232	-	-	-	-
НЕТО ГУБИЦИ ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	233	-	-	-	-
РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА - ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (230-231+232-233)	234	1.058.012	3.332.436	964.052	2.970.878
РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА - ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (231-230+233-232)	235	-	-	-	-
Порез на добит	236	-	-	-	-
Добитак од креираних одложених пореских средстава и смањења одложених пореских обавеза	237	-	-	-	-
Губитак од смањења одложених пореских средстава и креирања одложених пореских обавеза	238	-	-	-	-
ДОБИТАК (234-235-236+237-238)	239	1.058.012	3.332.436	964.052	2.970.878
ГУБИТАК (235-234+236+238-237)	240	-	-	-	-
Зарада по акцији (у динарима без пара)	241	-	-	-	-
Основна зарада по акцији (у динарима без пара)	242	-	-	-	-
Умањена (разводњена) зарада по акцији (у динарима без пара)	243	-	-	-	-

Колонка 3 - за: 1. квартал 01.01.-31.03.; 2. квартал 01.04.-30.06.; 3. квартал 01.07.-30.09.
Колонка 4 - за: 1. квартал 01.01.-31.03.; 2. квартал 01.01.-30.06.; 3. квартал 01.01.-30.09.

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

од 01.01.2012. до 30.09.2012.

у хиљадама динара

Позиција	АОП	Износ	
		кумулятив одговарајућег квартала текуће године	кумулятив одговарајућег квартала претходне године
1	2	3	4
A. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
I. Приливи готовине из пословних активности (од 302 до 305)			
1. Приливи од камата	301	17.569.331	16.832.025
2. Приливи од накнада	302	13.558.656	12.882.708
3. Приливи по основу осталих пословних прихода	303	3.868.999	3.674.193
4. Приливи од дивиденди и учешћа у добитку	304	139.827	267.760
5. Приливи од дивиденди и учешћа у добитку	305	1.849	7.364
II. Одливи готовине из пословних активности (од 307 до 311)			
6. Одливи по основу камата	306	12.291.052	11.184.355
7. Одливи по основу накнада	307	5.052.905	4.911.289
8. Одливи по основу бруто зарада, накнада зарада и других личних расхода	308	560.206	432.903
9. Одливи по основу пореза, доприноса и других дажбина на терет прихода	309	2.858.785	2.629.543
10. Одливи по основу других трошкова пословања	310	620.768	552.867
11. Одливи по основу других трошкова пословања	311	3.198.388	2.657.753
III. Нето прилив готовине из пословних активности пре повећања или смањења у пласманима и депозитима (301 минус 306)			
	312	5.278.279	5.647.670
IV. Нето одлив готовине из пословних активности пре повећања или смањења у пласманима и депозитима (306 минус 301)			
	313	-	-
V. Смањење пласмана и повећање узетих депозита (од 315 до 317)			
10. Смањење кредита и пласмана банкама и комитентима	314	29.601.406	3.320.919
11. Смањење хартија од вредности по фер вредности кроз биланс успеха, пласмана којима се тргује и краткорочних хартија од вредности које се држе до доспећа	315	4.181.258	-
12. Смањење хартија од вредности по фер вредности кроз биланс успеха, пласмана којима се тргује и краткорочних хартија од вредности које се држе до доспећа	316	3.124.963	3.320.919
13. Повећање депозита од банака и комитената	317	22.295.185	-
VI. Повећање пласмана и смањење узетих депозита (од 319 до 321)			
14. Повећање кредита и пласмана банкама и комитентима	318	-	10.935.064
15. Повећање хартија од вредности по фер вредности кроз биланс успеха, пласмана којима се тргује и краткорочних хартија од вредности које се држе до доспећа	319	-	7.206.612
16. Смањење хартија од вредности по фер вредности кроз биланс успеха, пласмана којима се тргује и краткорочних хартија од вредности које се држе до доспећа	320	-	-
17. Смањење депозита од банака и комитената	321	-	3.728.452
VII. Нето прилив готовине из пословних активности пре пореза на добит (312 минус 313 плус 314 минус 318)			
	322	34.879.685	-
VIII. Нето одлив готовине из пословних активности пре пореза на добит (313 плус 318 минус 312 минус 314)			
	323	-	1.966.475
16. Плаћени порез на добит	324	510.026	249.530
17. Исплаћене дивиденде	325	252.665	289.042
IX. Нето прилив готовине из пословних активности (322 минус 323 минус 324 минус 325)			
	326	34.116.994	-
X. Нето одлив готовине из пословних активности (323 минус 322 плус 324 плус 325)			
	327	-	2.505.047
B. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности инвестирања (од 329 до 333)			
1. Приливи од дугорочних улагања у хартије од вредности	328	1.171.265	24.454
2. Приливи од продаје удела (учешћа)	329	1.144.421	13.557
3. Приливи од продаје нематеријалних улагања и основних средстава	330	-	-
4. Приливи по основу продаје инвестиционих некретнина	331	26.844	10.897
5. Остали приливи из активности инвестирања	332	-	-
6. Приливи по основу продаје инвестиционих некретнина	333	-	-
II. Одливи готовине из активности инвестирања (од 335 до 339)			
7. Одливи по основу улагања у дугорочне хартије од вредности	334	14.656.960	6.864.383
8. Одливи по основу улагања у дугорочне хартије од вредности	335	14.186.777	6.308.200
9. Одливи за куповину удела (учешћа)	336	751	1.846
10. Одливи за куповину нематеријалних улагања и основних средстава	337	469.432	554.337
11. Одливи по основу набавке инвестиционих некретнина	338	-	-
12. Остали одливи из активности инвестирања	339	-	-
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (328 минус 334)			
	340	-	-
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања (334 минус 328)			
	341	13.485.695	6.839.929
B. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности финансирања (од 343 до 348)			
1. Приливи по основу увећања капитала	342	3.446.464	2.167.910
2. Нето приливи готовине по основу субординираних обавеза	343	-	-
3. Нето приливи готовине по основу узетих кредита	344	519.555	-
4. Нето приливи по основу хартија од вредности	345	2.926.909	2.167.910
5. Приливи по основу продаје сопствених акција	346	-	0
6. Приливи по основу продаје сопствених акција	347	-	0
7. Остали приливи из активности финансирања	348	-	0
II. Одливи готовине из активности финансирања (од 350 до 354)			
8. Одливи по основу откупа сопствених акција	349	-	0
9. Одливи по основу субординираних обавеза	350	-	0
10. Нето одливи готовине по основу узетих кредита	351	-	0
11. Нето одливи готовине по основу узетих кредита	352	-	0
12. Нето одливи по основу хартија од вредности	353	-	0
13. Остали одливи из активности финансирања	354	-	0
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (342 минус 349)			
	355	3.446.464	2.167.910
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (349 минус 342)			
	356	-	0
G. СВЕГА НЕТО ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ (301 плус 312 плус 322 плус 342)			
	357	51.788.466	22.345.308
D. СВЕГА НЕТО ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ (306 минус 318 плус 313 плус 324 плус 325 плус 334 плус 349)			
	358	27.710.703	29.522.374
Ђ. НЕТО ПОВЕЋАЊЕ ГОТОВИНЕ (357 минус 358)			
	359	24.077.763	0
Е. НЕТО СМАЊЕЊЕ ГОТОВИНЕ (358 минус 357)			
	360	-	7.177.066
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ГОДИНЕ (Напомена: _____) (361, кол. 3 = 001, кол. 6)			
	361	17.228.970	20.724.645
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ			
	362	6.834.141	6.795.648
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ			
	363	16.056.624	3.781.139
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ПЕРИОДА (Напомена: _____) 359 минус 360 плус 361 плус 362 минус 363) (364, кол. 3 = 001, кол. 5 и 364, кол. 4 = 001, кол. 6) (364, кол. 4 = 361, кол. 1)			
	364	32.084.250	16.562.088

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

од 01.01.2012. до 30.09.2012.

у хиљадама динара

Позиција	АОП	Акцијски капитал (рн. 800)	АОП	Остали капитал (рн. 801)	АОП	Уписани и неуплаћени акцијски капитал (рн. 803)	АОП	Емисиона премија (рн. 802)	АОП	Резерве из добити и остале резерве (група рачуна 81)	АОП	Резервационе резерве (група рачуна 82, осим рн. 823)	АОП	Добитак (група рачуна 83)	АОП	Губитак до висине капитала (рн. 840, 841)	АОП	Сопствене акције (рн. 128)	АОП	Нереализовани губици по основу ХОВ рас за продају (рн. 823)	АОП	Укупно (кол. 2+3-4+5+6+7+8-9-10-11)	АОП	Губитак изнад износа капитала (рн. 842)
1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		11		12		13
Стање на дан 01.01. претходне године ____	401	13.881.010	414		427		440	14.581.543	453	9.235.440	466	663.008	479	2.709.309	492		505		518	15.882	531	41.054.428	544	
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика у претходној години - повећање	402		415		428		441		454		467		480		493		506		519		532		545	
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика у претходној години - смањење	403		416		429		442		455		468		481		494		507		520		533		546	
Кориговано почетно стање на дан 01.01. претходне године ____ (р.бр. 1+2-3)	404	13.881.010	417		430		443	14.581.543	456	9.235.440	469	663.008	482	2.709.309	495		508		521	15.882	534	41.054.428	547	
Укупна повећања у претходној години	405		418		431		444		457	2.400.000	470	82.249	483	3.968.545	496		509		522	49.855	535	6.400.939	548	
Укупна смањења у претходној години	406		419		432		445		458		471	55.637	484	3.125.961	497		510		523	1.797	536	3.179.801	549	
Стање на дан 31.12. претходне године ____ (р.бр. 4+5-6)	407	13.881.010	420		433		446	14.581.543	459	11.635.440	472	689.620	485	3.551.893	498		511		524	63.940	537	44.275.566	550	
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика у текућој години - повећање	408		421		434		447		460		473		486		499		512		525		538		551	
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика у текућој години - смањење	409		422		435		448		461		474		487		500		513		526		539		552	
Кориговано почетно стање на дан 01.01. текуће године ____ (р.бр. 7+8-9)	410	13.881.010	423		436		449	14.581.543	462	11.635.440	475	689.620	488	3.551.893	501		514		527	63.940	540	44.275.566	553	
Укупна повећања у текућој години	411		424		437		450		463	3.150.000	476	81.968	489	3.332.437	502		515		528	21.379	541	6.543.026	554	
Укупна смањења у текућој години	412		425		438		451		464		477		490	3.498.265	503		516		529	4.053	542	3.494.212	555	
Стање на последњи дан квартала текуће године ____ (р.бр. 10+11-12)	413	13.881.010	426		439		452	14.581.543	465	14.785.440	478	771.588	491	3.386.065	504		517		530	81.266	543	47.324.380	556	

NAPOMENE

UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA TREĆI KVARTAL 2012. GODINE

Beograd, oktobar 2012. godine

1. OSNIVANJE I POSLOVANJE BANKE

Komercijalna banka AD Beograd (u daljem tekstu "Banka") je osnovana 01.12.1970. godine, a transformisana u akcionarsko društvo dana 06.05.1992. godine.

Najveće učešće u upravljačkim akcijama Banke, na dan 30.09.2012. godine imaju:

1. Republika Srbija
2. EBRD, London i
3. ARTIO INT. EQUITY FUND, New York

Banka ima tri zavisna pravna lica sa učešćem u vlasništvu:

- 100% - Komercijalna banka AD Budva, Crna Gora
- 100% - KomBank INVEST AD, Srbija
- 99,99 % - Komercijalna banka AD Banja Luka, Bosna i Hercegovina.

Finansijski izveštaji i napomene uz finansijske izveštaje predstavljaju podatke Banke kao pojedinačnog matičnog pravnog lica.

Aktivnosti Banke uključuju kreditne, depozitne i garancijske poslove, kao i poslove platnog prometa u zemlji i inostranstvu u skladu sa Zakonom o bankama. Banka je dužna da posluje po principima likvidnosti, sigurnosti i profitabilnosti.

Na dan 30. septembra 2012. godine, Banku čine centrala u Beogradu u ulici Svetog Save br. 14, 24 filijale i 228 ekspozitura.

Banka je na dan 30. septembra 2012. godine imala je 3.015 zaposlenih, a 31. decembra 2011. godine imala 3.022 zaposlena. Poreski identifikacioni broj Banke je 100001931.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1. Izjava o usklađenosti

Banka vodi evidenciju i sastavlja finansijske izveštaje u skladu sa važećim Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srbije (Službeni glasnik RS 46/2006, 111/2009), Zakonom o bankama (Službeni glasnik RS 107/2005, 91/2010) i ostalim relevantnim podzakonskim aktima Narodne banke Srbije, kao i ostalom primenljivom zakonskom regulativom u Republici Srbiji.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji sastavljaju i prezentuju finansijske izveštaje u skladu sa zakonskom, profesionalnom i internom regulativom, pri čemu se pod profesionalnom regulativom podrazumevaju primenljivi Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja („Okvir“), Međunarodni računovodstveni standardi („MRS“), Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja („MSFI“) i tumačenja koja su sastavni deo standarda, odnosno tekst MRS i MSFI, koji je u primeni, ne uključuje osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere i drugi dopunski materijal.

Pri sastavljanju i prezentovanju periodičnih finansijskih izveštaja za period januar - septembar 2012. godine Banka je koristila iste računovodstvene politike i metode izračunavanja kao i prilikom sastavljanja Godišnjih finansijskih izveštaja za 2011. godinu.

Priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u formatu propisanim Uputstvom o načinu na koji javna društva i pojedina društva povezana sa njim dostavljaju informacije Komisiji za Hartije od vrednosti na osnovu Zakona o tržištu kapitala (Sl. gl. RS 31/2011). Propisani set kvartalnih finansijskih izveštaja čine: Bilans stanja, Bilans uspeha, Izveštaj o tokovima gotovine, Izveštaj o promenama na kapitalu i Napomene uz finansijske izveštaje.

2.2. Pravila procenjivanja

Finansijski izveštaji su sastavljeni na osnovu načela istorijske vrednosti, osim za sledeće pozicije:

- finansijski instrumenti po fer vrednosti kroz bilans uspeha, koji se vrednuju po fer vrednosti;
- finansijski instrumenti raspoloživi za prodaju, koji se vrednuju po fer vrednosti;
- derivati, koji se vrednuju po fer vrednosti i
- građevinski objekti, koji se vrednuju po revalorizovanoj vrednosti.

2.3. Funkcionalna i izveštajna valuta

Finansijski izveštaji Banke iskazani su u hiljadama dinara (RSD). Dinar predstavlja zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji i funkcionalnu valutu Banke.

3. STRUKTURA BILANSA STANJA I BILANSA USPEHA, PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I KLJUČNIH RAČUNOVODSTVENIH PROCENA I PRETPOSTAVKI

BILANS STANJA

Struktura ukupne bilansne aktive i pasive Banke i učešće pojedinih kategorija je sledeća:

AKTIVA	30.09.2012.		31.12.2011.	
	Iznos	%	Iznos	%
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	32.084.250	10,42	17.228.970	6,25
Opozivi depoziti i krediti	38.655.778	12,56	55.260.711	20,06
Potraživanja po osnovu kamata, naknada, prodaje, promene fer vrednosti, derivata i druga potraživanja	1.364.435	0,44	1.187.573	0,43
Dati krediti i depoziti	177.808.973	57,77	155.719.207	56,52
Hartije od vrednosti (bez sopstvenih akcija)	36.357.792	11,81	25.637.972	9,31
Udeli (učešća)	5.888.989	1,91	5.823.583	2,11
Ostali plasmani	3.381.141	1,10	2.187.533	0,79
Nematerijalna ulaganja	563.668	0,19	555.415	0,20
Osnovna sredstva i investicione nekretnine	7.401.326	2,40	7.530.271	2,73
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	101.040	0,03	101.040	0,04
Odložena poreska sredstva	29.870	0,01	-	-
Ostala sredstva	4.154.510	1,36	4.256.443	1,55
UKUPNO AKTIVA	307.791.772	100,00	275.488.718	100,00

U hiljadama RSD

PASIVA	30.09.2012.		31.12.2011.	
	Iznos	%	Iznos	%
Transakcioni depoziti	32.949.793	10,71	31.456.575	11,42
Ostali depoziti	197.942.017	64,31	174.666.705	63,40
Primljeni krediti	387.804	0,13	1.603.761	0,58
Obaveze po osnovu kamata, naknada i promene vrednosti derivata	145.474	0,05	205.079	0,07
Rezervisanja	2.312.621	0,75	2.135.436	0,78
Obaveze za poreze	54.510	0,02	39.737	0,01
Obaveze iz dobitka	88.040	0,03	172.197	0,06
Odložene poreske obaveze	46.906	0,02	17.036	0,01
Ostale obaveze	26.540.227	8,60	20.916.626	7,59
Kapital	47.324.380	15,38	44.275.566	16,07
UKUPNO PASIVA	307.791.772	100,00	275.488.718	100,00

BILANS USPEHA

Struktura prihoda i rashoda i njihovo učešće u odgovarajućim kategorijama bilansa uspeha za 2012. godinu je sledeća:

U hiljadama RSD

PRIHODI	30.09.2012.	30.09.2011.
	Ukupno	Ukupno
Prihodi od kamata	14.649.809	13.322.838
Prihodi po osnovu naknada i provizija	3.869.409	3.663.257
Neto dobitak po osnovu prodaje hartija od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-
Neto dobitak po osnovu prodaje hartija od vrednosti koje su raspoložive za prodaju	83.947	1.254
Neto prihodi od kursnih razlika	-	3.014.509
Prihodi od dividendi i učešća	1.849	7.364
Ostali poslovni prihodi	183.007	132.287
Prihodi od promene vrednosti imovine i obaveza	16.453.538	8.568.628

U hiljadama RSD

	30.09.2012.	30.09.2011.
RASHODI	Ukupno	Ukupno
Rashodi od kamata	6.911.578	6.131.104
Rashodi po osnovu naknada i provizija	553.515	425.990
Neto gubitak po osnovu prodaje hartija od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha	1.104	4.132
Neto rashodi od kursnih razlika	9.222.483	-
Neto rashodi po osnovu indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja	950.361	1.035.308
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	3.028.487	2.806.019
Troškovi amortizacije	558.236	488.701
Operativni i ostali poslovni rashodi	3.553.291	3.130.774
Rashodi od promene vrednosti imovine i obaveza	7.130.068	11.717.231

Rezultat perioda (dobitak)	3.332.436	2.970.878

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

U hiljadama RSD

	30.09.2012.	30.09.2011.
Pozicija	Ukupno	Ukupno
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	17.569.331	16.832.025
Prilivi od kamata	13.558.656	12.882.708
Prilivi od naknada	3.868.999	3.674.193
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih prihoda	139.827	267.760
Prilivi od dividendi i učešća u dobitku	1.849	7.364
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	12.291.052	11.184.355
Odlivi po osnovu kamata	5.052.905	4.911.289
Odlivi po osnovu naknada	560.206	432.903
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	2.858.785	2.629.543
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina na teret prihoda	620.768	552.867
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	3.198.388	2.657.753
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjenja u plasmanima i depozitima	5.278.279	5.647.670
Smanjenje plasmana i povećanje uzetih depozita	29.601.406	3.320.919
Smanjenje kredita i plasmana bankama i komitentima	4.181.258	-
Smanjenje HOV po fer vrednosti kroz bil.uspeha, plasmana kojima se trguje i krat. HOV koje se drže do dospeća	3.124.963	3.320.919
Povećanje depozita od banaka i komitenata	22.295.185	-

	30.09.2012.	30.09.2011.
Pozicija	Ukupno	Ukupno
Povećanje plasmana i smanjenje uzetih depozita	-	10.935.064
Povećanje kredita i plasmana bankama i komitentima	-	7.206.612
Povećanje HoV po fer vrednosti kroz BU, plasmana kojima se trguje i kratkoročnih HoV koje se drže do dospeća	-	-
Smanjenje depozita od banaka i komitenata	-	3.728.452
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre poreza na dobit	34.879.685	-
Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre poreza na dobit	-	1.966.475
Plaćen porez na dobitak	510.026	249.530
Isplaćene dividende	252.665	289.042
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	34.116.994	-
Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	-	2.505.047
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	1.171.265	24.454
Prilivi od dugoročnih ulaganja u HoV	1.144.421	13.557
Prilivi od prodaje nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava	26.844	10.897
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	14.656.960	6.864.383
Odlivi po osnovu ulaganja u dugoročne HoV	14.186.777	6.308.200
Odlivi za kupovinu udela (učesća)	751	1.846
Odlivi za kupovinu nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava	469.432	554.337
Neto odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	13.485.695	6.839.929
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	3.446.464	2.167.910
Neto prilivi gotovine po osnovu subordiniranih obaveza	519.555	-
Neto prilivi gotovine po osnovu uzetih kredita	2.926.909	2.167.910
Neto prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	3.446.464	2.167.910
Svega neto prilivi gotovine	51.788.466	22.345.308
Svega neto odlivi gotovine	27.710.703	29.522.374
Neto povećanje gotovine	24.077.763	-
Neto smanjenje gotovine	-	7.177.066
Gotovina na početku godine	17.228.970	20.724.645
Pozitivne kursne razlike	6.834.141	6.795.648
Negativne kursne razlike	16.056.624	3.781.139
Gotovina na kraju perioda	32.084.250	16.562.088

BILANS USPEHA

3.1. Prihodi i rashodi po osnovu kamate

Prihodi i rashodi po osnovu kamate, uključujući zateznu kamatu i ostale prihode i ostale rashode vezane za kamatonosnu aktivu, odnosno kamatonosnu pasivu, obračunati su po načelu uzročnosti prihoda i rashoda i uslovima iz obligacionog odnosa koji su definisani ugovorom između Banke i klijenta.

Prihodi od kamate uključuju i prihode po osnovu finansijskih instrumenata zaštite od rizika, uglavnom po osnovu vezivanja anuiteta za kurs dinara u odnosu na EUR, drugu stranu valutu ili za indeks rasta cena na malo, a obračunavaju se na kraju svakog meseca u toku otplate i na dan dospeća anuiteta za plaćanje.

Neto prihodi od kamata u periodu januar – septembar 2012. iznose 7.738.231 hiljadu dinara i viši su za 546.497 hiljada dinara ili 7,60% u odnosu na isti kvartal prethodne godine.

3.2. Prihodi i rashodi po osnovu naknada i provizija

Prihodi i rashodi po osnovu naknada i provizija priznaju se po načelu uzročnosti prihoda i rashoda.

Prihodi po osnovu naknada za bankarske usluge i rashodi po osnovu naknada i provizija se utvrđuju u trenutku dospeća za naplatu, odnosno kada su ostvareni. U bilansu uspeha priznaju se u trenutku nastanka, odnosno dospeća za naplatu. Prihodi od naknade za odobravanje garancija i drugih potencijalnih obaveza razgraničavaju se saglasno periodu trajanja i priznaju u bilansu uspeha srazmerno vremenu trajanja.

Neto prihodi od naknada u periodu januar – septembar 2012. iznose 3.315.894 hiljada dinara i viši su u odnosu na isti period 2011. za 2,43% ili 78.627 hiljada dinara.

3.3. Prihodi i rashodi po osnovu hartija od vrednosti

Realizovani ili nerealizovani dobiti i gubici po osnovu promene tržišne vrednosti hartija od vrednosti kojima se trguje priznaju se kroz bilans uspeha.

Dobici i gubici po osnovu promene amortizovane vrednosti hartija od vrednosti koje se drže do dospeća priznaju se u korist prihoda odnosno na teret rashoda.

Nerealizovani dobiti i gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju priznaju se u okviru revalorizacionih rezervi uključenih u kapital Banke. Prilikom prodaje ili trajnog smanjenja vrednosti ovih hartija, odgovarajući iznosi prethodno formiranih revalorizacionih rezervi iskazuju se u bilansu uspeha kao dobiti ili gubici po osnovu ulaganja u hartije od vrednosti.

U posmatranom periodu 2012. godine neto dobitak po osnovu prodaje HOV u iznosu od 83.947 hiljada dinara u celosti se odnosi na prodaju HOV Republike Srbije i to: na hartije emitovane u stranoj valuti 79.580 hiljada dinara a na hartije emitovane u dinarima 4.367 hiljada dinara.

Dobici/gubici po osnovu ugovorene valutne klauzule i promene kursa hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju kao i prihodi od kamata po hartijama od vrednosti raspoloživih za prodaju iskazuju se u okviru bilansa uspeha.

Primljene dividende po osnovu ulaganja u akcije drugih pravnih lica prikazuju se kao prihodi od dividende u trenutku njihove naplate.

Obezvredjenja za procenjene vrednosti rizika po svim vrstama HOV priznaju se u bilansu uspeha Banke.

3.4. Preračunavanje deviznih iznosa – prihodi i rashodi od kursnih razlika

Poslovne promene nastale u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunate su u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza koji je važio na taj dan.

Neto pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti i prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti, knjižene su u korist ili na teret bilansa uspeha kao dobici ili gubici po osnovu kursnih razlika.

Neto rashodi po osnovu kursnih razlika u izveštajnom periodu januar – septembar 2012. godine iznose 9.222.483 hiljada dinara dok je u istom periodu prethodne godine Banka iskazala neto pozitivan efekat kursnih razlika u iznosu od 3.014.509 hiljada dinara. Ovo je direktna posledica kretanja kursa dinara u odnosu na korpu valuta između dva posmatrana izveštajna perioda i upravljanja deviznom pozicijom Banke.

Preuzete i potencijalne obaveze u stranoj valuti preračunate su u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza koji je važio na dan bilansa stanja.

3.5. Ostali poslovni prihodi

U ukupnim ostalim prihodima u iznosu od 183.007 hiljada dinara najveće učešće od 65,46 % imaju ostali operativni prihodi, koji se najvećim delom odnose na prihod po osnovu davanja u zakup nepokretnosti u iznosu od 78.415 hiljada dinara. Procenat učešća ovih prihoda u ostalim poslovnim prihodima u istom izveštajnom periodu 2011. godine iznosio je 82,25%.

3.6. Neto rashodi po osnovu indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja

Banka klasifikuje svoja finansijska sredstva u sledeće kategorije: finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha, krediti i potraživanja, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i sredstva koja se drže do roka dospeća. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena. Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja.

Finansijska sredstva Banke se procenjuju na dan bilansa kako bi se utvrdilo da li postoje objektivni dokazi obezvređenja. Ukoliko postoje dokazi o obezvređenju, utvrđuje se naplativ iznos plasmana. Radi adekvatnog i efikasnog upravljanja kreditnim rizikom, Banka je svojim unutrašnjim aktima propisala posebne politike i procedure za identifikovanje loše aktive i upravljanje tom aktivom.

Rukovodstvo Banke vrši procenu naplativosti potraživanja, odnosno ispravke vrednosti plasmana na osnovu pojedinačne procene rizičnih potraživanja. Rizičnim potraživanjima se smatraju sva potraživanja sa kašnjenjem u otplati. Banka procenjuje naplativi iznos potraživanja i plasmana, imajući pri tome u vidu urednost u plaćanju, finansijsko stanje dužnika i kvalitet kolaterala, kao i ugovoreni novčani tok i istorijske podatke o gubicima.

Za procenjen iznos obezvređenja Banka vrši ispravku vrednosti na teret rashoda perioda u kome je došlo do obezvređenja. Ako u kasnijim periodima rukovodstvo Banke utvrdi da je došlo do promene uslova i da obezvređenje više ne postoji, ranije izvršena ispravka vrednosti se ukida u korist prihoda. Ukidanje ispravke

vrednosti ne može imati za rezultat veću knjigovodstvenu vrednost sredstva od vrednosti koju bi to sredstvo imalo da ranije nije vršeno obezvređenje.

Neto rashodi po osnovu indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja iznose 950.361 hiljadu dinara i manji su za 84.947 hiljada dinara u odnosu na isti period 2011. godine, što je posledica adekvatnog upravljanja kreditnim rizikom.

3.7. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi u iznosu od 3.028.487 hiljada dinara veći su za 222.468 hiljada dinara ili 7,93% u odnosu na isti period prošle godine i to uglavnom zbog povećanja cene rada za 7,5% u oktobru 2011. godine i 7,0% u septembru 2012. i rasta prosečnog kursa dinara u odnosu na evro za zarade koje su ugovorene sa deviznom klauzulom.

3.8. Troškovi amortizacije

Troškovi amortizacije koji iznose 558.236 hiljada dinara veći su u odnosu na period januar – septembar 2011. za 69.535 hiljada dinara ili 14,23 %, uglavnom usled novonabavljenih osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja u toku prethodne i ove godine.

3.9. Operativni i ostali poslovni rashodi

Operativni i ostali poslovni rashodi iskazani u iznosu od 3.553.291 hiljadu dinara uvećani su u odnosu na isti period prethodne godine za 422.517 hiljada dinara odnosno 13,50%.

Povećanje operativnih troškova je najvećim delom rezultat razvoja Banke i usklađivanja sa savremenim tehnološkim standardima koji se odnose na sledeće preduzete aktivnosti:

- zamena VISA i MASTER kartica sa čipovanim karticama (povećanje troškova materijala - čipovana plastika)
- uvođenje rezervne lokacije Data centra (troškovi elektronskih komunikacija i tekućeg održavanja)
- uvođenje nove funkcionalnosti na bankomatima i instalacije PIN GUARD zaštite (troškovi tekućeg održavanja bankomata)
- povećanja depozita stanovništva (troškovi osiguranja depozita).

U trećem kvartalu 2012. sa pozicije ostalih poslovnih rashoda storniran je iznos od 184.535 hiljada dinara po osnovu revizije sudske presude Vrhovnog kasacionog suda, koji je u drugom kvartalu po osnovu prvobitne Odluke Privrednog apelacionog suda priznat kao rashod. Iznos je predstavljao razliku između presuđenog iznosa po odluci Privrednog apelacionog suda i iznosa rezervisanja za sudske sporove u poslovnim knjigama Banke.

3.10. Prihodi i rashodi od promene vrednosti imovine i obaveza

Kredit i depoziti u dinarima, za koje je ugovorena zaštita od rizika vezivanjem za kurs dinara u odnosu na EUR, drugu inostranu valutu ili za rast indeksa cena na malo, revalorizovani su u skladu sa konkretnim ugovorom za svaki kredit. Razlika između nominalne vrednosti neotplaćene glavnice za kredite odnosno neisplaćenih depozita i revalorizovanog iznosa iskazana je u okviru potraživanja po osnovu plasmana ili obaveza po osnovu depozita. Efekti ove revalorizacije su evidentirani u okviru prihoda i rashoda od promene vrednosti imovine i obaveza.

U periodu januar – septembar 2012. godine prihodi od promene vrednosti imovine i obaveza iznose 16.453.538 hiljada dinara a rashodi po ovom osnovu 7.130.068 hiljada dinara, što čini neto prihod u iznosu od 9.323.470 hiljada dinara. Iskazan neto prihod za razliku od neto rashoda prethodnog perioda (od 3.148.603 hiljada dinara) pod direktnim je uticajem kretanja kursa dinara za plasmane i obaveze ugovorene sa valutnom klauzulom (valute EUR, USD i CHF) kao oblikom zaštite od rizika i upravljanja deviznom pozicijom Banke.

BILANS STANJA

AKTIVA

Dominantno učešće u ukupnoj aktivi Banke imaju dati krediti i depoziti sa učešćem od 57,77% (2011: 56,52%), opozivi depoziti i krediti sa učešćem 12,56% (2011: 20,06%), gotovina i gotovinski ekvivalenti sa učešćem od 10,42% (2011: 6,25%) i hartije od vrednosti (bez sopstvenih akcija) sa učešćem od 11,81% (2011: 9,31%).

3.11. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U Bilansu tokova gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se podrazumevaju gotovina, sredstva na računima kod drugih banaka i čekovi poslani na naplatu.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti na dan 30.09.2012 iznose 32.084.250 hiljada dinara, i predstavljaju 10,42% ukupne aktive Banke (6,25 % na dan 31.12.2011.). U odnosu na dan 31.12.2011. godine pozicija je veća za 14.855.280 hiljada dinara ili 86,22% i u najvećem delu rezultat je povećanja sredstava na dinarskom računu usled povećanja obavezne rezerve u dinarima. Na povećanje obavezne rezerve poseban uticaj imala je odluka NBS, sa primenom od 17.09.2012. godine, po kojoj je povećana visina stope obavezne rezerve na osnovicu u devizama i to:

- sa 29% na 32% na devizne izvore do dve godine i
- sa 17% na 24% na devizne izvore preko dve godine.

3.12. Opozivi depoziti i krediti

Na dan 30.09.2012. opozivi depoziti i krediti sa stanjem od 38.655.778 hiljada dinara i procentom učešća od 12,56% u ukupnoj aktivi, ostvarili su smanjenje u odnosu na 2011. godinu za 16.604.933 hiljada dinara ili 30,05%. Neto pad je rezultat smanjenja plasmana po osnovu repo transakcija u dinarima za 11.500.000 hiljada dinara i smanjenja izdvojenih sredstava obavezne rezerve kod NBS u devizama za 5.104.933 hiljada dinara (Odluka NBS o izmeni visini stope obavezne rezerve, detaljnije u napomeni 3.11)

3.13. Dati krediti i depoziti

Kreditni su iskazani u bilansu stanja u visini odobrenih plasmana, umanjениh za otplaćenu glavnice, kao i za ispravku vrednosti koja je zasnovana na proceni konkretno identifikovanih rizika za pojedine plasmane i rizika za koje iskustvo pokazuje da su sadržani u kreditnom portfoliju. U proceni navedenih rizika rukovodstvo primenjuje metodologiju koja je zasnovana na punoj primeni MRS 39.

Kreditu u dinarima, za koje je ugovorena zaštita od rizika vezivanjem za kurs dinara u odnosu na EUR, drugu inostranu valutu ili za rast indeksa cena na malo, revalorizovani su u skladu sa konkretnim ugovorom za svaki kredit. Razlika između nominalne vrednosti neotplaćene glavnice i revalorizovanog iznosa iskazana je u okviru potraživanja po osnovu plasmana. Efekti ove revalorizacije su evidentirani u okviru prihoda i rashoda od promene vrednosti imovine i obaveza.

Neto pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti i prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti, knjižene su u korist ili na teret bilansa uspeha kao dobici ili gubici po osnovu kursnih razlika.

Dati krediti i depoziti u iznosu od 177.808.973 hiljada dinara sa učešćem u ukupnoj aktivni od 57,77% u 2012. godini veći su u odnosu na 2011. godinu za 22.089.766 hiljada dinara ili 14,18%. Najznačajniji porast kredita ostvaren je u segmentu preduzeća za 18,2% i stanovništva za 16,8%, dok je pad ostvaren kod banaka za 46,1%, što je imalo uticaj na poboljšanje strukture kamatonosne aktive.

3.14. Hartije od vrednosti bez sopstvenih akcija

Plasmani u hartije od vrednosti bez sopstvenih akcija u iznosu od 36.357.792 hiljade dinara ili 11,81% učešća u odnosu na ukupnu aktivnu ostvarili su porast u odnosu na 2011. godinu za 10.719.820 hiljada dinara ili 41,81% kao rezultat povećanog plasmana u obveznice i trezorske zapise Republike Srbije u stranoj valuti.

3.15. Ostali plasmani, nematerijalna ulaganja, osnovna sredstva i investicione nekretnine, stalna sredstva namenjena prodaji i ostala sredstva

Sve navedene pozicije čine svega 5,09% ukupne aktive, od čega se najveći procenat odnosi na osnovna sredstva i investicione nekretnine u iznosu od 2,40%, ostala sredstva 1,36% i ostale plasmane 1,10%. Ostala sredstva u iznosu od 4.154.510 hiljada dinara ostvarila su smanjenje u odnosu na 2011. godinu za 101.933 hiljade dinara uglavnom zbog najvećeg uticaja smanjenja potraživanja po osnovu kupoprodaje deviza na deviznom tržištu u odnosu na porast ostalih kategorija ostalih plasmana.

PASIVA

U periodu januar - septembar 2012. godine nije bilo značajnijih promena u strukturi pasive u odnosu na 31.12.2011. godine. U strukturi pasive i dalje dominantno učešće imaju depoziti i kapital sa ukupnim procentom od 90,40% (2011: 90,89%) ukupne pasive. Ostale pozicije čine 9,60% ukupne pasive pri čemu se najveći deo ove pozicije odnosi na ostale obaveze u iznosu od 8,60%.

3.16. Depoziti

Depoziti se iskazuju u visini deponovanih iznosa koji mogu biti uvećani za obračunatu kamatu, što zavisi od obligacionog odnosa između deponenta i Banke. Banka je ugovarala kamatne stope na depozite u zavisnosti od visine depozita.

Devizni depoziti se prikazuju u dinarima prema srednjem kursu valuta važećem na dan bilansa.

U bilansu stanja depoziti su prikazani kao transakcioni i ostali depoziti.

Najznačajnije učešće u strukturi pasive imaju ostali depoziti u iznosu od 197.942.017 hiljada dinara koji čine 64,31% ukupne pasive (2011: 63,40%) a potom slede transakcioni depoziti u iznosu od 32.949.793 hiljada dinara sa učešćem od 10,71% (2011: 11,42%) i kapital u iznosu od 47.324.380 hiljada dinara sa učešćem od 15,38% (2011: 16,07%).

U odnosu na 2011. Banka je zadržala učešće transakcionih depozita na približno istom nivou dok su ostali depoziti zabeležili porast od 23.275.312 hiljada dinara. U strukturi transakcionih depozita i dalje preovlađuju depoziti u domaćoj valuti sa učešćem od 62,79% dok se preostalih 37,21% odnosi na depozite u stranoj valuti. Kod ostalih depozita dominantno učešće imaju depoziti u stranoj valuti sa učešćem od 84,51% dok dinarski depoziti imaju učešće od 15,49%.

3.17. Rezervisanja

Rezervisanja Banke u iznosu od 2.312.621 hiljadu dinara sastoje se od rezervisanja za: pokriće obaveza (sudske sporove), dugoročna primanja zaposlenih i rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivni. U posmatranom periodu u odnosu na 2011. godinu došlo je do porasta rezervisanja u iznosu od 177.185 hiljada dinara. Povećanje se u najvećem delu odnosi na dodatno izdvajanje za jedan sudski spor za koji je Banka dobila presudu u svoju korist, ali je klijent uložio žalbu uz zahtev za Reviziju sudskog postupka.

3.18. Kapital

Kapital Banke obuhvata osnivački udeo, akcije narednih emisija, rezerve iz dobiti, revalorizacione rezerve, nerealizovane gubitke po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju, akumulirani rezultat i rezultat tekućeg perioda.

Kapital Banke formiran je iz uloženi sredstava osnivača Banke u novčanom obliku. Osnivač ne može povlačiti sredstva uložena u kapital Banke.

Kapital Banke na dan 30. septembar 2012. godine čine:

U hiljadama RSD	2012.	2011.
Akcijski kapital	13.881.010	13.881.010
Emisiona premija	14.581.543	14.581.543
Kapital	28.462.553	28.462.553
Rezerve iz dobiti	14.785.440	11.635.440
Revalorizacione rezerve	771.588	689.620
Nerealizovani gubici po osnovu HOV raspoloživih za prodaju	(81.266)	(63.940)
Rezerve	15.475.762	12.261.120
Akumulirana dobit	3.386.065	3.551.893
Stanje na dan	47.324.380	44.275.566

U skladu sa osnivačkim aktima Banke, kapital Banke se sastoji od akcijskog kapitala i rezervi Banke.

Akcijski kapital Banke formiran je inicijalnim ulozima akcionara i narednim emisijama novih akcija. Akcionari imaju pravo upravljanja Bankom, kao i pravo učešća u raspodeli dobiti.

Rešenjem Komisije za hartije od vrednosti od 17.03.2011. godine Banka je izvršila zamenu odnosno usitnjavanje akcija nominalne vrednosti 10.000,00 dinara sa akcijama nominalne vrednosti 1.000,00 dinara.

Zamena akcija izvršena je sa ciljem povećanja likvidnosti hartija, kao i njihove veće dostupnosti širem krugu malih investitora.

Banka je dužna da održava minimalni koeficijent adekvatnosti kapitala od 12% ustanovljen od strane Narodne banke Srbije, saglasno Bazelskoj konvenciji važećoj za sve banke. Koeficijent adekvatnosti kapitala Banke, na dan 30. septembar 2012. godine, izračunat na osnovu finansijskih izveštaja iznosi 16,69 % primenom poznatih odluka Narodne banke Srbije za 2012. godinu.

Pored toga Banka je dužna da novčani deo kapitala održava na nivou od EUR 10.000 hiljada. Na dan 30.09.2012. novčani deo kapitala je iznad propisanog nivoa.

Struktura akcijskog kapitala – obične akcije na dan 30. septembar 2012. godine je sledeća:

<u>Naziv akcionara</u>	<u>% učešća</u>
Republika Srbija	42,60
EBRD, LONDON	25,00
ARTIO INT. EQUITY FUND, New York	4,13
Jugobanka AD Beograd u stečaju	3,69
Evropa osiguranje AD Beograd u stečaju	2,86
INVEJ DOO, Beograd	2,64
Kompanija Dunav, Beograd	1,97
Ostali	17,11
	<u>100,00</u>

Odlukom Skupštine Banke broj 6390/1-3 od 25.04.2012. izvršena je raspodela dobitka iz 2011. godine. Raspodelom je u rezerve Banke izdvojen iznos od 3.150.000 hiljada dinara, što je uticalo na povećanje rezervi između dva posmatrana perioda.

Skupština akcionara Banke AD Beograd na vanrednoj sednici održanoj dana 04.04.2012. godine donela je Odluku o izdavanju XXV emisije akcija – preferencijalnih akcija koje se mogu pretvoriti u obične akcije Banke javnom ponudom bez obaveze objavljivanja prospekta, kvalifikovanom investitoru – Republici Srbiji, radi povećanja osnovnog kapitala.

Rok za upis i uplatu zamenljivih preferencijalnih akcija bio je 30.04.2012. Emisija nije realizovana u propisanom roku i izvršeno je njeno poništavanje.

Raspisana je nova XXVI emisija akcija – preferencijalnih akcija koje se mogu pretvoriti u obične akcije Komercijalne banke AD Beograd javnom ponudom bez obaveze objavljivanja prospekta radi povećanja osnovnog kapitala kvalifikovanom investitoru – Republici Srbiji.

Emisija je realizovana 30.10.2012. godine uplatom iznosa od 100 miliona EUR u dinarskoj protivvrednosti od 11.571.997 hiljada dinara.

4. POTRAŽIVANJA OD I OBAVEZE PREMA ZAVISNIM LICIMA

4. A . Stanje na dan 30.09.2012. godine

POTRAŽIVANJA

Zavisna lica	Plasm. i krediti	Kamate i naknade	Ostala sredstva	Ispravke vrednosti	Neto bilansna izlož.	Vanbilans	Ukupno
1. Kom. banka AD Budva	5.697	920	-	-	6.617	-	6.617
2. Kom.banka AD Banja Luka	2.997	-	-	-	2.997	920.256	923.253
3. Kombank INVEST	-	-	-	-	-	200	200
UKUPNO:	8.694	920	-	-	9.614	920.456	930.070

OBAVEZE

Zavisna lica	Depoziti i krediti	Kamate i naknade	Ostale obaveze	Ukupno
1. Kom. banka AD Budva	557.535	-	1.606	559.141
2. Kom.banka AD Banja Luka	13.398	-	-	13.398
3. Kombank INVEST	10.551	8	-	10.559
UKUPNO:	581.484	8	1.606	583.098

PRIHODI I RASHODI za period 01.01. - 30.09.2012. godine

Zavisna lica	Prihodi od kamata	Prihodi od naknada i provizija	Rashodi od kamata	Rashodi od naknada i provizija	Neto prihodi / rashodi
1. Kom. banka AD Budva	180	1.306	-	(627)	859
2. Kom.banka AD Banja Luka	1.478	669	(514)	(379)	1.254
3. Kombank INVEST	-	106	(1.044)	-	(938)
UKUPNO:	1.658	2.081	(1.558)	(1.006)	1.175

Komercijalna banka ad Beograd je po osnovu transakcija sa zavisnim članicama ostvarila neto negativne kursne razlike u iznosu od 14.890 hiljada dinara.

4. POTRAŽIVANJA OD I OBAVEZE PREMA ZAVISNIM LICIMA

4. B . Stanje na dan 31.12.2011. godine

POTRAŽIVANJA

Zavisna lica	Plasm. i krediti	Kamate i naknade	Ispravke vrednosti	Neto bilansna izlož.	Vanbilans	Ukupno
1. Kom. banka AD Budva	5.061	780	-	5.841	-	5.841
2. Kom.banka AD Banja Luka	2.727	-	-	2.727	837.127	839.854
3. Kombank INVEST	6	-	-	6	194	200
UKUPNO:	7.794	780	-	8.574	837.321	845.895

OBAVEZE

Zavisna lica	Depoziti i krediti	Kamate i naknade	Ostale obaveze	Ukupno
1. Kom. banka AD Budva	185.081	-	1.461	186.542
2. Kom.banka AD Banja Luka	3.802	-	-	3.802
3. Kombank INVEST	16.683	43	-	16.726
UKUPNO:	205.566	43	1.461	207.070

PRIHODI I RASHODI za period 01.01.- 30.09.2011.

Zavisna lica	Prihodi od kamata	Prihodi od naknada i provizija	Rashodi od kamata	Rashodi od naknada i provizija	Neto prihodi / rashodi
1. Kom. banka AD Budva	214	415	(2.717)	(113)	(2.201)
2. Kom.banka AD Banja Luka	1.055	705	(32.195)	(151)	(30.586)
3. Kombank INVEST	-	146	(1.549)	-	(1.403)
UKUPNO:	1.269	1.266	(36.461)	(264)	(34.190)

Komercijalna banka ad Beograd je po osnovu transakcija sa zavisnim članicama ostvarila neto pozitivne kursne razlike u iznosu od 154.642 hiljada dinara.

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA

Banka je prepoznala proces upravljanja rizicima kao ključni element upravljanja poslovanjem, s obzirom da izloženost rizicima proizilazi iz svih poslovnih aktivnosti, kao neodvojivog dela bankarskog poslovanja, kojima se upravlja kroz identifikovanje, merenje, ublažavanje, praćenje i kontrolu i izveštavanje, odnosno uspostavljanjem ograničenog rizika, kao i izveštavanje u skladu sa strategijama i politikama.

Banka je uspostavila sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima koji obuhvata: strategije, politike i procedure upravljanja rizicima, odgovarajuću organizacionu strukturu, efektivan i efikasan proces upravljanja svim rizicima kojima je izložena, adekvatan sistem unutrašnjih kontrola, odgovarajući informacioni sistem i adekvatan proces interne procene adekvatnosti kapitala.

Rizični profil za preuzimanjem rizika, Banka definiše na bazi kapaciteta za pokriće rizika kojima je ili može biti izložena. Preuzimanje rizika predstavlja jezgro bankarskog poslovanja i od velikog značaja je za kontinuirano profitabilno poslovanje Banke.

Strategijom upravljanja rizicima i Strategijom upravljanja kapitalom, Banka je postavila sledeće ciljeve u okviru sistema upravljanja rizicima: minimiziranje negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital uz poštovanje definisanih okvira prihvatljivog nivoa rizika, održavanje potrebnog nivoa adekvatnosti kapitala, razvoj aktivnosti Banke u skladu sa poslovnim mogućnostima i razvojem tržišta u cilju ostvarivanja konkurentskih prednosti.

Sistem upravljanja rizicima

Sistem upravljanja rizicima je definisan sledećim aktima:

- Strategija upravljanja rizicima i Strategija upravljanja kapitalom,
- Politike upravljanje rizicima,
- Procedure upravljanja rizicima;
- Metodologije za upravljanje pojedinačnim rizicima,
- Ostalo.

Strategijom upravljanja rizicima definisani su:

- dugoročni ciljevi, utvrđeni poslovnom politikom i strategijom Banke, kao i sklonost ka rizicima određenom u skladu sa tim ciljevima;
- osnovna načela preuzimanja i upravljanja rizicima;
- osnovna načela procesa interne procene adekvatnosti kapitala Banke.
- pregled i definicije svih rizika kojima je Banka izložena ili može da bude izložena;

Banka je utvrdila osnovne principe upravljanja rizicima kako bi ispunila svoje dugoročne ciljeve:

- organizovanje poslovanja zasebne organizacione jedinice za upravljanje rizicima;
- funkcionalna i organizaciona odvojenost aktivnosti upravljanja rizicima od redovnih poslovnih aktivnosti Banke;
- sveobuhvatnost upravljanja rizicima;
- efektivnost upravljanja rizicima;
- cikličnost upravljanja rizicima;
- razvoj upravljanja rizicima kao strateško opredeljenje;
- upravljanje rizicima je deo poslovne kulture.

Politike upravljanja pojedinim vrstama rizika bliže definišu:

- način organizovanja procesa upravljanja rizicima Banke i jasna razgraničenja odgovornosti zaposlenih u svim fazama tog procesa;
- način procene rizičnog profila Banke i metodologije za identifikovanje i merenje, odnosno procenu rizika;
- načini praćenja i kontrole rizika i uspostavljanje sistema limita, odnosno vrste limita koje Banka koristi i njihovu strukturu;
- mere za ublažavanje rizika i pravila za primenu tih mera;
- način i metodologiju za sprovođenje procesa interne procene adekvatnosti kapitala Banke;
- principi funkcionisanja sistema unutrašnjih kontrola;
- okvir i učestalost stres testiranja, kao i postupanje u slučajevima nepovoljnih rezultata stres testova.

Procedurama upravljanja rizicima Banka bliže definiše proces upravljanja rizicima i nadležnosti i odgovornosti svih organizacionih delova Banke u sistemu upravljanja rizicima.

Banka je pojedinačnim metodologijama detaljnije propisala metode i pristupe koji se koriste u sistemu upravljanja rizicima.

Nadležnosti

Upravni odbor je nadležan i odgovoran za uspostavljanje jedinstvenog sistema upravljanja rizicima i nadzor nad tim sistemom, usvajanje strategije i politika upravljanja rizicima i strategiju upravljanja kapitalom, uspostavljanje sistema unutrašnjih kontrola, nadzor nad radom Izvršnog odbora, kao i sprovođenje procesa interne procene adekvatnosti kapitala.

Izvršni odbor je nadležan i odgovoran za sprovođenje strategije i politika upravljanja rizicima i strategiju upravljanja kapitalom, usvajanje i analizu efikasnosti primene procedura za upravljanje rizicima, kojima se bliže definiše proces identifikacija, merenja, ublažavanja, praćenja i kontrole i izveštavanja o rizicima kojima je Banka izložena, a izveštava Upravni odbor o efikasnosti primene definisanih procedura upravljanja rizicima.

Odbor za reviziju je nadležan i odgovoran za analizu i nadzor primene i adekvatnog sprovođenja usvojenih strategija i politika za upravljanje rizicima i sistema unutrašnjih kontrola. Najmanje jednom mesečno izveštava Upravni odbora o svojim aktivnostima i utvrđenim nepravilnostima i predlaže način na koji će se one otkloniti.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom je nadležan i odgovoran za praćenje izloženosti Banke rizicima koji proizilaze iz strukture njenih bilansnih potraživanja, obaveza i vanbilansnih stavki, kao i predlaganje mera za upravljanje kamatnim rizikom i rizikom likvidnosti.

Kreditni odbor odlučuje o kreditnim zahtevima u okvirima utvrđenim aktima Banke, analizira izloženost Banke kreditnom, kamatnom i valutnom riziku i sprovodi nalaze unutrašnje revizije iz nadležnosti Odbora, a takođe predlaže mere Izvršnom odboru Banke.

Odbor za naplatu potraživanja nadležan i odgovoran za upravljanje rizičnim plasmanima, donosi odluke o otpisu rizičnih plasmana do definisanog limita odlučivanja i predlaže otpis plasmana Izvršnom odboru i Upravnom odboru preko svog limita.

Funkcija upravljanja rizicima definiše i predlaže za usvajanje Upravnom odboru strategiju i politike upravljanja rizicima, Izvršnom odboru procedure i metodologije upravljanja rizicima, i identifikuje, meri, ublažava, prati i kontroliše i izveštava o rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju. Takođe, nadležna je za razvijanje modela i metodologija svih faza upravljanja rizicima i izveštavanje nadležnih organa Banke.

Sektor upravljanja sredstvima je odgovoran za upravljanje sredstvima i likvidnošću, upravljanje aktivom i pasivom banke, njihovom celokupnom finansijskom strukturom, učestvuje u formiranju politike kamatnih stopa i sprovodi politiku transfernih cena.

Sektor kontrole usklađenosti poslovanja Banke (*Compliance*) u obavezi je da najmanje jednom godišnje identifikuje i proceni glavne rizike usklađenosti i predloži planove upravljanja tim rizicima, o čemu sastavlja izveštaje koje dostavlja Izvršnom odboru Banke i Odboru za reviziju.

Unutrašnja revizija i Odbor za reviziju sprovode nezavisno vrednovanje sistema upravljanja rizicima, vrše kontrolu pravilnosti rada Banke i efikasnosti funkcionisanja sistema unutrašnjih kontrola.

Proces upravljanja rizicima

Banka redovno meri odnosno procenjuje rizike koje je identifikovala u svom poslovanju. Merenje podrazumeva primenu kvalitativnih i kvantitativnih metoda merenja koje omogućuju uočavanje promena u profilu rizika i procenu rizika.

Za sve identifikovne rizike Banka određuje njihovu značajnost koja je zasnovana na sveobuhvatnoj proceni rizika koji su svojstveni pojedinim poslovima, proizvodima, aktivnostima i procesima Banke.

Ublažavanje rizika podrazumeva diversifikaciju, prenos, smanjenje i/ili izbegavanje rizika, a Banka ga sprovodi u skladu sa rizičnim profilom i sklonošću ka rizicima.

Praćenje i kontrola rizika se zasniva i na limitima koje je Banka uspostavila, koji zavise od poslovne strategije i tržišnog okruženja, kao i od nivoa rizika koji je Banka spremna da prihvati.

Izveštaji o upravljanju rizicima se redovno dostavljaju: Upravnom odboru, Izvršnom odboru, Odboru za reviziju, Odboru za upravljanje aktivnom i pasivom i Kreditnom odboru, koji sadrže sve informacije neophodne za procenu rizika i donošenje zaključaka o rizicima Banke.

Vrste rizika

Banka je u poslovanju posebno izložena sledećim vrstama rizika: kreditnom i sa njim povezanim rizicima, riziku likvidnosti, tržišnom riziku, operativnom riziku, riziku ulaganja, riziku izloženosti i riziku zemlje, kao i svim ostalim rizicima koji se mogu pojaviti pri redovnom poslovanju Banke.

5.1. KREDITNI RIZIK

Kreditni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršenja obaveza dužnika prema Banci. Kreditni rizik Banke uslovljen je kreditnom sposobnošću dužnika, njegovom urednošću u izvršavanju obaveza prema Banci, kao i kvalitetom instrumenata obezbeđenja.

U okviru kreditnog rizika Banka prati sledeće rizike:

- **Rizik neizvršenja (default risk)** – rizik od gubitka koji može nastupiti ukoliko dužnik ne izmiri svoju obavezu prema Banci;
- **Rizik promene kreditnog kvaliteta aktive (downgrade risk)** – rizik od gubitka koji može nastati ukoliko dođe do pogoršanja nivoa rizičnosti dužnika (pogoršanja kreditnog rejtinga dužnika);
- **Rizik promene vrednosti aktive** – rizik od gubitka koji može nastati na pozicijama aktive dođe do smanjenja tržišne vrednosti u odnosu na vrednost po kojoj je aktiva kupljena;
- **Kreditno devizni rizik** predstavlja verovatnoću da će Banka pretrpeti gubitak usled neizvršavanja obaveze dužnika u ugovorenim rokovima, koji nastaje usled negativnog uticaja promene kursa dinara na finansijsko stanje dužnika.
- **Rizik koncentracije** je rizik koji direktno ili indirektno proizilazi iz izloženosti Banke prema istom ili sličnom faktoru rizika ili vrsti rizika, kao što su: izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica, privrednim granama, geografskim područjima, vrstama proizvoda i aktivnosti, instrumentima kreditne zaštite, finansijskim instrumentima, robi...

- **Rizik izloženosti** je rizik koji može prosteći po osnovu izloženost Banke prema jednom licu, grupi povezanih lica ili licima povezanim sa Bankom;
- **Rizik zemlje** je rizik koji se odnosi na zemlju porekla dužnika i predstavlja rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke zbog nemogućnosti naplate potraživanja od dužnika kao posledice ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla dužnika.

Pored navenih Banka prati i sa kreditnim rizikom povezane sledeće rizike:

- **Rezidualni rizik** je rizik da tehnike ublažavanja kreditnog rizika budu manje efikasne nego što je očekivano, odnosno da njihovo korišćenje nedovoljno utiče na umanjenje rizika kojima je Banka izložena.
- **Rizik smanjenja vrednosti potraživanja** je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu smanjenja vrednosti otkupljenih potraživanja usled gotovinskih ili negotovinskih obaveza prethodnog poverioca prema dužniku.
- **Rizik izmirenja/ispоруke** je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu neizmirenih transakcija ili usled neizvršavanja obaveze druge ugovorne strane po transakcijama slobodne isporuke na ugovoreni datum izmirenja/ispоруke.
- **Rizik druge ugovorne strane** je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu neizmirenja obaveze druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnjanja novčanih tokova transakcije, odnosno izmirenja novčanih obaveza po toj transakciji.

U skladu sa obimom, vrstom i složenosti poslova koje obavlja, Banka je organizovala proces upravljanja kreditnim rizikom i jasno razgraničila odgovornosti zaposlenih u svim fazama tog procesa. Organizacioni model sistema upravljanja kreditnim rizikom Banke obezbeđuje adekvatnu komunikaciju, razmenu informacija i saradnju na svim organizacionim nivoima, a takođe obezbeđuje jasnu, operativnu i organizacionu razdvojenost funkcije za nezavisno upravljanje rizicima i aktivnosti podrške s jedne strane, od aktivnosti preuzimanja rizika, odnosno podelu dužnosti, nadležnosti i odgovornosti. Banka je uspostavila i adekvatan informacioni sistem koji podrazumeva potpunu informisanost lica uključenih u sistem upravljanja kreditnim rizikom, primenom odgovarajuće IT podrške i utvrđivanjem učestalosti izveštavanja rukovodstva Banke.

Cilj upravljanja kreditnim rizikom je minimiziranje negativnih efekata kreditnog rizika na finansijski rezultat i kapital Banke, po osnovu bilansnih i vanbilansnih plasmana i na osnovu poslovanja sa drugom ugovornom stranom za pozicije koje se vode u bankarskoj knjizi i knjizi trgovanja.

Prihvatljiv nivo izloženosti kreditnom riziku Banke u skladu je sa definisanom Strategijom upravljanja rizicima i zavisi od strukture portfolia Banke, na osnovu koje se omogućuje limitiranje negativnih efekata na finansijski rezultat i minimiziranje kapitalnih zahteva za kreditni rizik, rizik izmirenja i isporuke i rizik druge ugovorne strane u cilju održavanja adekvatnosti kapitala na prihvatljivom nivou.

Osnovna načela upravljanja kreditnim rizikom su:

- upravljanje kreditnim rizikom na nivou pojedinačnih plasmana i na nivou celokupnog portfolia Banke.
- održavanje nivoa kreditnog rizika koji minimizira negativan uticaj na finansijski rezultat i kapital;
- rangiranje plasmana u skladu sa njihovom rizičnošću;
- poslovanje u skladu sa dobrim praksama za odobravanje plasmana;
- obezbeđenje adekvatnih kontrola za upravljanje kreditnim rizikom.

U cilju upravljanja kreditnim rizikom, Banka nastoji da posluje sa klijentima dobre kreditne sposobnosti i pribavlja odgovarajuće instrumente obezbeđenja plaćanja. Banka ocenjuje kreditnu sposobnost svakog klijenta u momentu podnošenja zahteva i vrši redovan i vanredan monitoring dužnika, plasmana i kolaterala, kako bi bila u mogućnosti da preduzme odgovarajuće aktivnosti u cilju naplate svog potraživanja.

Identifikacija kreditnog rizika podrazumeva analiziranje svih indikatora, koji dovode do nastanka i povećanja izloženosti kreditnom riziku. Banka na sveobuhvatan način blagovremeno utvrđuje nivo tekuće izloženosti kreditnom riziku i procenjuje uzroke izloženosti kreditnom riziku po osnovu nastalih i projektovanih promena na tržištu, kao i po osnovu uvođenja novih poslovnih proizvoda i aktivnosti.

Banka vrši kvantitativno i/ili kvalitativno merenje, odnosno procenu identifikovanog kreditnog rizika. Proces merenja kreditnog rizika zasnovan je na dva paralelna pristupa:

- regulatorni pristup – proces obezvređenja plasmana i procene rezervisanja za gubitke po vanbilansnim pozicijama po osnovu Međunarodnog računovodstvenog standarda 39 i Međunarodnog računovodstvenog standarda 37 i klasifikovanja potraživanja dužnika saglasno regulativi Narodne banke Srbije;
- interni pristup – merenje nivoa rizičnosti pojedinačnog plasmana na osnovu internog sistema rejtinga.

Rejting sistem nije samo instrument za oblikovanje pojedinačnih odluka i procenjivanje nivoa rizika pojedinačnog plasmana, već predstavlja osnovu za analizu portfolia, podršku prilikom definisanja limita i odobrenja plasmana Banke, kao i podršku u postupku obezvređenja plasmana i procene rezervisanja za gubitke po vanbilansnim pozicijama, u cilju rangiranja nivoa rizičnosti plasmana i iskazivanja realne vrednosti potraživanja. Interni sistem rejtinga podleže redovnoj reviziji i unapređenju.

U analizi kreditnog rizika pored Internog sistema rejtinga Banka koristi i načela propisana regulativom Narodne banke Srbije, koja zahteva klasifikaciju svakog plasmana na osnovu propisanog okvira i obračun rezerve za procenu kreditnog rizika. Rezerve za procenjene gubitke, predstavljaju zaštitu od mogućih negativnih posledica ukoliko se plasirana sredstva ne vrate o roku dospeća.

U cilju održavanje kreditnog rizika na prihvatljivom nivou, Banka je definisala postupak ublažavanja koji podrazumeva:

- definisanje limita izloženosti;
- sistem odlučivanja;
- definisanje i primena mera za ublažavanje kreditnih rizika.

Limiti izloženosti po osnovu pojedinačnog dužnika zasnivaju se na proceni kreditne sposobnosti dužnika, a limiti izloženosti na nivou portfolia usmereni su na ograničenje koncentracije izloženosti u portfoliu. Banka kontinuirano kontroliše kretanje kreditnog rizika u okviru definisanog rizičnog profila.

Osnovne tehnike ublažavanja rizika su smanjivanje, diversifikacija, prenos i izbegavanje, kojima se vrši minimiziranje gubitaka.

Postupkom praćenja kreditnog rizika Banka je definisala pravila u vezi sa odgovornošću, učestalošću i izveštavanjem o sprovođenju usvojenih mera za umanjenje kreditnog rizika.

Praćenje kvaliteta plasmana na nivou pojedinačnog dužnika zasniva se pre svega na obezbeđivanju ažurnih podataka o finansijskom stanju i kreditnoj sposobnosti dužnika i tržišnoj vrednosti sredstava obezbeđenja, dok se praćenje kreditnog rizika na nivou portfolia vrši identifikovanjem promena na nivou grupa klijenata određenog nivoa rizika, plasmana, kolaterala, potrebnih rezervi za očekivane i neočekivane gubitke, u cilju utvrđivanja i upravljanja stanjem i kvalitetom aktive. Banka takođe, obezbeđuje kontinuirano praćenje i proveru adekvatnosti procesa rangiranja plasmana u rizične kategorije prema stepenu naplativosti.

Kontrola kreditnog rizika podrazumeva proces kontinuiranog usklađivanja poslovanja sa definisanim sistemom limita, na dnevnom i mesečnom nivou, kao i u uslovima kada izloženost kreditnom riziku teži gornjoj granici definisanog rizičnog profila, odnosno prilikom uvođenja novih poslovnih proizvoda i aktivnosti.

U cilju zaštite od rizika neizvršenja obaveza u poslovanju sa klijentima, Banka preduzima sledeće mere za regulisanje potraživanja: reprogramiranje ili restrukturiranje, poravnanje, preuzimanje robe ili nepokretnosti u cilju naplate potraživanja Banke, prodaja potraživanja, zaključenje ugovora sa zainteresovanim trećim licem, pokretanje sudskog spora i ostale mere.

Klijentima sa određenim problemima u poslovanju Banka odobrava reprogramiranje i restrukturiranje potraživanja. Ukoliko preduzete mere regulisanja plasmana, odnosno prinudne naplate i sudskog postupka nisu

dale očekivane rezultate, odnosno kada ne postoji mogućnost naplate potraživanja u celosti, inicira se predlog za trajan otpis preostalog potraživanja Banke. Posebnu ulogu pri donošenju odluka pri naplati rizičnih plasmana ima Odbor za naplatu.

Banka osim kreditne izloženosti ima i vanbilansnu izloženost (razne vrste plativih i činidbenih garancija, avali, akreditivi) po osnovu kojih Banka ima potencijalnu obavezu da izvrši plaćanje za račun trećih lica. Za vanbilansnu izloženost Banka koristi iste kontrolne procese i procedure koji se koriste za kreditni rizik.

Izveštavanje o kreditnom riziku obuhvata sistem internog i eksternog izveštavanja, sprovodi se na mesečnom nivou i po utvrđenoj dinamici, a u skladu sa definisanim sistemom izveštavanja.

5.1.1. Ukupna izloženost kreditnom riziku

Najveći kreditni rizik za Banku nastaje iz ostvarenih kreditnih aranžmana, ali je Banka izložena i riziku po osnovu vanbilansnih pozicija koji proističe iz potencijalnih i preuzetih obaveza. Ukupna izloženost kreditnom riziku iskazana je u bruto iznosu pre efekata ublažavanja po osnovu iznosa obezvređenja.

Pregled aktive (bruto)

U hiljadama dinara

	Aktiva koja se klasifikuje		Aktiva koja se ne klasifikuje		Ukupno	
	30.09.2012.	31.12.2011.	30.09.2012.	31.12.2011.	30.09.2012.	31.12.2011.
Pregled aktive	198.596.211	176.157.075	43.499.858	57.852.717	242.096.069	234.009.792
Opozivi depoziti i krediti	-	-	38.655.778	55.260.711	38.655.778	55.260.711
Potraživanja po osnovu kamata, naknada, prodaja, promene fer vrednosti derivata i druga potraživanja	3.017.531	2.766.031	7.023	61.441	3.024.554	2.827.472
Dati krediti i depoziti	186.835.930	165.176.321	2.672.656	1.233.132	189.508.586	166.409.453
Ostali plasmani	6.006.100	4.580.028	430.489	401.452	6.436.589	4.981.480
Ostala sredstva	2.736.650	3.634.695	1.733.912	895.981	4.470.562	4.530.676
Ostala aktiva	11.949.731	4.863.737	62.752.890	44.201.587	74.702.621	49.065.324
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	10.003.635	4.058.814	22.080.615	13.170.156	32.084.250	17.228.970
Hartije od vrednosti	1.246.210	170.426	35.113.001	25.472.156	36.359.211	25.642.582
Učešća u kapitalu	699.886	634.497	5.559.274	5.559.275	6.259.160	6.193.772
Vanbilansne stavke	33.396.681	32.402.458	52.866	57.005	33.449.547	32.459.463
Plative garancije	8.698.814	7.145.564	-	-	8.698.814	7.145.564
Činidbene garancije	7.718.568	6.812.395	159	484	7.718.727	6.812.879
Avali i akcepti menica	65.025	77.853	-	-	65.025	77.853
Neopozivi akreditivi	906.275	713.306	-	-	906.275	713.306
Preuzete neopozive obaveze	15.597.918	16.324.350	51.740	56.521	15.649.658	16.380.871
Ostalo	410.081	1.328.990	967	-	411.048	1.328.990

5.1.2. Rizik promene kvaliteta aktive

Kvalitet aktive Banke se meri stepenom izloženosti pojedinim kategorijama rizika prema kriterijumima internog sistema rejtinga. Interni sistem rejtinga razmatra kvantitativne i kvalitativne parametre za određivanje rejtinga dužnika. Rejting skala sadrži pet kategorija rizika, koje su dalje podeljene na 17 podkategorija. Rejting skala se koristi kao jedinstveni metod dodeljivanja rejtinga kojim je osigurano da klijenti sa istim rejtingom imaju iste kreditne karakteristike i istu verovatnoću da neće ispuniti svoje obaveze, delom ili u potpunosti u periodu od jedne godine. Osnovni parametri kreditnog rizika koji opredeljuju podkategoriju rejtinga se obračunavaju i prate na mesečnom nivou.

Nizak nivo rizika podrazumeva poslovanje sa klijentima dobre kreditne sposobnosti i prihvatljiv je za Banku (kategorije rejtinga 1 i 2), povišen nivo rizika predstavlja poslovanje sa klijentima sa smetnjama u poslovanju koje mogu negativno da utiču na izmirenje obaveza i čije poslovanje se intenzivno prati (kategorija rejtinga 3) i visok nivo rizika označava klijente sa negativnim rezultatima poslovanja i lošom kreditnom istorijom (kategorije rizika 4 i 5).

Banka se štiti od rizika promene kvaliteta aktive kroz kontinuirano praćenje poslovanja klijenata, identifikovanje promena koje mogu nastati pogoršanjem stanja dužnika, kašnjenjem u otplati ili promenama u okruženju, kao i pribavljanjem odgovarajućih sredstava obezbeđenja.

5.1.3. Rizik promene vrednosti aktive

Obezvređenje plasmana ima za cilj obezbeđenje razumnog, opreznog i pravovremenog utvrđivanja gubitaka, zbog obezvređenja kredita, kao i intervencija po osnovu potencijalnih obaveza, kako bi se zaštitio kapital Banke u periodu kada gubitak bude i definitivno potvrđen (realizovan) zbog nemogućnosti naplate ugovorenih iznosa ili odlivom sredstava za izmirenje potencijalnih obaveza.

Glavni elementi u proceni obezvređenja plasmana su sledeći: prekoračenje roka plaćanja glavnice ili kamate, teškoće u novčanim tokovima korisnika kredita, opadanje kreditnog rejtinga ili promene prvobitnih uslova iz ugovora i drugo.

Obezvređenje plasmana se vrši na osnovu procene očekivanih budućih novčanih tokova iz poslovanja klijenata, kao ili realizacijom sredstava obezbeđenja, ukoliko se proceni da će realno kredit biti namiren iz tih sredstava.

Procena obezvređenja bilansnih potraživanja

Banka vrši procenu obezvređenja potraživanja kao pojedinačnu i grupnu procenu.

Pojedinačno procenjivanje

Banka procenjuje ispravku vrednosti za svaki pojedinačno značajan plasman i tom prilikom se uzimaju u obzir finansijska pozicija korisnika kredita, održivost biznis plana, njegova sposobnost da poboljša svoje performanse u slučaju finansijskih teškoća, projektovani prihodi, raspoloživost drugih vrsta finansijske podrške i vrednost kolaterala koja se može realizovati, kao i vremenska dimenzija očekivanih novčanih tokova.

Grupno procenjivanje

Ispravke vrednosti se procenjuju grupno po plasmanima koji nisu pojedinačno značajni i za pojedinačno značajne plasmane kada ne postoji objektivni dokaz o pojedinačnom obezvređenju. Ova procena se vrši po grupama koje se formiraju na osnovu interno propisane metodologije, bazirane na sistemu internog rejtinga i to na mesečnom nivou. Utvrđivanje grupne procene vrši se na osnovu migracija kategorija rizičnosti u status neizmirivanja obaveza, po vrstama klijenata ili proizvoda. Dobijeni procenti migracija koriguju se za izvršenu naplatu potraživanja.

Obezvređenje kredita umanjuje vrednost kredita i priznaje se kao rashod u okviru bilansa uspeha.

Utvrđivanje verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama

Utvrđivanje verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama (potencijalnim obavezama) vrši se kada se proceni da postoji dovoljno izvesno očekivanje da će doći do odliva sredstava za izmirenje potencijalne obaveze.

Prilikom procene rezervisanja za potencijalne gubitke po vanbilansnim stavkama priznaju se sredstva od realizacije kolaterala, ukoliko je potpuno izvesno da će odliv sredstava po osnovu potencijalnih obaveza biti namiren iz kolaterala.

Pregled pojedinačne i grupne procene obezvređenja bilansne aktive

U hiljadama dinara

	Kreditni i plasmani		Učešća u kapitalu	
	30.09.2012.	31.12.2011.	30.09.2012.	31.12.2011.
I.Pojedinačna ispravka vrednosti				
Bruto plasman	46.417.763	37.454.350	6.259.160	6.193.772
Ispravka vrednosti	13.104.483	11.811.811	370.171	370.188
Knjigovodstvena vrednost	33.313.280	25.642.539	5.888.989	5.823.584
II.Grupna ispravka vrednosti				
Bruto plasman	139.208.937	122.228.891	-	-
Ispravka vrednosti	3.494.793	3.476.069	-	-
Knjigovodstvena vrednost	135.714.144	118.752.822	-	-
III.Dospeli,a neispravljeni plasmani				
0-30 dana	5.487.821	91.047	-	-
31-60 dana	12.483	13.381	-	-
61-90 dana	202	7.379	-	-
91-180 dana		-	-	-
preko 180 dana		-	-	-
Knjigovodstvena vrednost	5.500.506	111.807	-	-
IV.Nedospeli neispravljeni plasmani				
Knjigovodstvena vrednost	7.469.004	16.362.027	-	-
Ukupna knjigovodstvena vrednost bruto	198.596.211	176.157.075	6.259.160	6.193.772
Ukupna ispravka vrednosti	16.599.276	15.287.880	370.171	370.188
Ukupna knjigovodstvena vrednost neto	181.996.935	160.869.195	5.888.989	5.823.584
Ukupno neklasifikovana aktiva	43.499.858	57.852.717		
UKUPNO	242.096.069	234.009.792		
Uključeni reprogrami / restrukturirani plasmani	31.379.873	27.545.212		

5.1.4. Rizik koncentracije

Banka kontroliše izloženost riziku koncentracije tako što ograničava i prati izloženost prema određenim grupama sa istim ili sličnim faktorima rizika. Merenje i ublažavanje izloženosti riziku koncentracije ostvaruje se preko uspostavljenog sistema limita koji obuhvata interne limite izloženosti prema privrednim sektorima / delatnostima, vrstama proizvoda, geografskim područjima, 20 najvećih izloženosti i slično. Uspostavljanje odgovarajućih limita izloženosti je osnov za kontrolu rizika koncentracije u cilju diversifikacije kreditnog portfolia.

U zavisnosti od opštih ekonomskih kretanja, kretanja u pojedinim delatnostima i geografskim područjima, Banka vrši diversifikaciju ulaganja u industrijske sektore koji su rezistentni na uticaj negativnih ekonomskih kretanja.

5.1.5. Sredstva zaštite od kreditnog rizika (kolateral)

U cilju zaštite od izloženosti kreditnom riziku, pored redovnog praćenja poslovanja klijenata, Banka pribavlja i instrumente obezbeđenja (kolaterale), kojima se obezbeđuje naplata potraživanja i minimizira kreditni rizik. U zavisnosti od procene mogućnosti izmirenja ugovorenih obaveza, definiše se stepen pokrića plasmana, kako bi se u slučaju neizvršavanja obaveza dužnika, aktiviranjem kolaterala realno mogla naplatiti potraživanja. Vrednost i tip potrebnog kolaterala zavisi od procene kreditnog rizika.

Kao standardne instrumente obezbeđenja Banka od klijenata pribavlja ugovorno ovlašćenje i menice, dok se kao dodatni instrumenti, u zavisnosti od procene kreditnog rizika, i vrste plasmana ugovaraju:

- Za komercijalne kredite – zaloge na pokretnim i nepokretnim stvarima (hipoteke), depoziti, bankarske, korporativne i garancije države, jemstva, zaloga na hartijama od vrednosti...
- Za kredite stanovništvu – hipoteke, depoziti, jemstva solidarnog dužnika, osiguranje Nacionalne korporacije za osiguravanje stambenih kredita...

Prilikom procene nepokretnosti ili zaloge na pokretnoj imovini, Banka angažuje ovlašćene procenitelje kako bi potencijalni rizik od nerealne procene svela na najmanje moguću meru. Nepokretnost, roba, oprema i ostale pokretne stvari koje su predmet zaloge moraju biti i osigurane od strane osiguravajućeg društva prihvatljivog za Banku, a polise vinkulirane u korist Banke.

Politika Banke je da se može naplatiti iz kolateralna i sredstva iskoristiti na smanjenje ili otplatu duga. Imovinu stečenu naplatom potraživanja Banka ne koristi za potrebe poslovanja.

Fer vrednost kolateralna

U hiljadama dinara

	Kredit i plasmani	
	30.09.2012.	31.12.2011.
I.Pojedinačna ispravka vrednosti		
Hipoteke	57.301.907	53.409.037
Depoziti	80.985	75.131
Garancije	3.063.668	637.778
Zaloga na HOV	12.319.644	8.193.981
Ručna zaloga	13.024.787	11.343.456
Ostalo	18.653.870	7.530.031
Ukupno	104.444.861	81.189.414
II.Grupna ispravka vrednosti		
Hipoteke	193.517.994	174.903.129
Depoziti	2.624.480	2.684.368
Garancije	14.122.904	14.856.109
Zaloga na HOV	47.947.249	29.321.105
Ručna zaloga	23.120.674	21.980.106
Ostalo	48.463.991	45.623.920
Ukupno	329.797.293	289.368.737
III.Dospeli,a neispravljeni plasmani		
Hipoteke	530.795	1.519.846
Depoziti	33.304	58.390
Garancije	12.362	1.249
Zaloga na HOV	1.946	495.893
Ručna zaloga	30.103	136.963
Ostalo	614.457	751.232
Ukupno	1.222.967	2.963.573
IV.Nedospeli neispravljeni plasmani		
Hipoteke	135.254	314.175
Depoziti	1.150	37.043
Garancije	-	204
Zaloga na HOV	123.340	14.970
Ručna zaloga	256.565	190.915
Ostalo	472.329	833.652
Ukupno	988.639	1.390.959
Ukupno fer vrednost	436.453.759	374.912.683

5.2. RIZIK LIKVIDNOSTI

Banka u svom poslovanju poštuje osnovne principe likvidnosti, ostvarujući dovoljan nivo sredstava za pokriće obaveza nastalih u kratkom roku, odnosno poštuje princip solventnosti formiranjem optimalnog finansijskog leveridža (odnosa između kapitala i obaveza) i formiranjem dovoljnog nivoa rezervi likvidnosti koje ne ugrožavaju ostvarivanje planiranog povrata na kapital.

Rizik likvidnosti, kao mogućnost nastanka određenih nepovoljnih događaja sa negativnim efektima na finansijski rezultat i kapital Banke ispoljava se u nemogućnosti Banke da ispunjava svoje dospelje obaveze. Rizik likvidnosti može se javiti u vidu rizika izvora sredstava i tržišni rizik likvidnosti. Problem likvidnosti sa aspekta izvora sredstava odnosi se na strukturu pasive i obaveza i izražava se kroz neadekvatan finansijski leveridž, značajno učešće nestabilnih izvora, kratkoročnih izvora ili njihove koncentracije. Sa druge strane rizik likvidnosti ispoljava se kroz deficit rezervi i otežanog ili nemogućeg pribavljanje likvidnih sredstava po prihvatljivim tržišnim cenama.

Banka je uspostavila odgovarajuću organizacionu strukturu, kojom se vrši jasno razgraničavanje procesa preuzimanja rizika likvidnosti od procesa njegovog upravljanja. Primarnu ulogu u procesu upravljanja rizikom likvidnosti vrši Odbor za likvidnosti i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom u okviru svojih nadležnosti, kao i ostali nadležni odbori, čije odluke mogu uticati na izloženost Banke ovom riziku.

U cilju minimiziranja rizika likvidnosti, Banka:

- vrši diversifikaciju izvora sredstava, po valutama i ročnosti;
- formira dovoljan nivo rezervi likvidnosti;
- upravlja novčanim sredstvima;
- prati buduće novčane tokove i likvidnost na dnevnom nivou;
- upravlja tržišnim izvorima;
- limitira osnovne izvore kreditnog rizika koje imaju najznačajniji uticaj na rizik likvidnost (izloženost ka bankama kod kojih plasira slobodna novčana sredstva);
- definiše i periodično testira Plan za upravljanje likvidnošću u kriznim situacijama.

Proces upravljanja rizikom likvidnosti sprovodi se kroz identifikaciju, merenje, ublažavanje, praćenje, kontrolu i izveštavanje o riziku likvidnosti.

Identifikacija rizika likvidnosti podrazumeva sveobuhvatno i blagovremeno identifikuje uzroke koji dovode do nastanka rizika likvidnosti i podrazumeva utvrđivanje tekuće izloženosti riziku likvidnosti, kao i izloženosti riziku likvidnosti po osnovu novih poslovnih proizvoda i aktivnosti.

Merenje, odnosno procena rizika likvidnosti predstavlja kvantitativnu i/ili kvalitativnu procenu identifikovanog rizika likvidnosti, korišćenjem sledećih metoda:

- GAP analiza;
- Racio analiza;
- Stres test.

Ublažavanje podrazumeva održavanje rizika likvidnosti na prihvatljivom nivou za rizični profil Banke, kroz definisanje sistema limita izloženosti koji obuhvata regulatorne i interne limite i blagovremeno preduzimanje mera za umanjenje rizika kao i poslovanje u okviru pomenutih limita.

Kontrola i praćenje rizika likvidnosti obuhvata proces praćenja usklađenosti sa eksterno i interno utvrđenim limitima, kao i monitoring definisanih mera za umanjenje izloženosti riziku likvidnosti Banke. Kontrola rizika likvidnosti podrazumeva kontrolu na svim nivoima upravljanja rizikom likvidnosti kao i nezavistan sistem kontrole koji sprovode organizacioni delovi nadležni za internu reviziju i praćenje usklađenosti poslovanja.

Izveštavanje o riziku likvidnosti obuhvata sistem internog i eksternog izveštavanja, sprovodi se na dnevnom nivou i po utvrđenoj dinamici, a u skladu sa definisanim sistemom.

Banka usklađuje svoje poslovanje sa regulatorno propisanim pokazateljem likvidnosti na dnevnom nivou. Regulatorno definisani limiti za ovaj pokazatelj su: 0,8 obračunat za jedan radni dan; zatim minimum 0,9 ne duže od tri uzastopna radna dana, odnosno minimum 1 kao prosek svih radnih dana u mesecu.

Regulatorno propisan pokazatelj likvidnosti:

	30.09.2012.	31.12.2011.
Na dan	3,02	2,91
Prosek za period	2,52	2,25
Maksimalan za period	3,39	3,40
Minimalan za period	1,67	1,34

Tokom 2012. godine pokazatelj likvidnosti se kretao znatno iznad definisanih limita.

Usklađenost sa interno definisanim limitima likvidnosti:

	Limiti	30.09.2012.	31.12.2011.
GAP do 1 meseca / Ukupna aktiva	Max (10%)	9,97%	9,03%
Kumulativni GAP do 3 meseca / Ukupna aktiva	Max (20%)	1,36%	2,06%

Banka je definisala interne limite GAP-ova likvidnosti po ročnosti i značajnijim valutama.

Rukovodstvo Banke veruje da odgovarajuća diversifikacija portfolia depozita po broju i vrsti deponenata, kao i prethodno iskustvo Banke pružaju dobar preduslov za postojanje stabilne i dugoročne depozitne baze, odnosno po tom osnovu se ne očekuju značajniji odlivi sredstava. Banka je, i pored toga, definisala odgovarajući Plan poslovanja, kojim u narednom periodu namerava izvršiti dalju diversifikaciju i uspostavljanje još stabilnije depozitne baze i optimalnije strukture kapitala i obaveza.

U narednom periodu može se očekivati pad pokazatelja likvidnosti usled dospeća devizne štednje stanovništva (tzv. „nedelja štednje“). Banka je rezerve likvidnosti projektovala na nivou, adekvatnom za pokriće odliva u redovnim uslovima poslovanja kao i odlivima prouzrokovanim eventualnom pojavom određenog stepena krize likvidnosti, što potvrđuju i rezultati stresnog testiranja kao i testiranja Plana upravljanja likvidnošću u kriznim situacijama.

5.3. TRŽIŠNI RIZIK

Tržišni rizik predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promena tržišnih varijabli i obuhvata kamatni rizik u bankarskoj knjizi, devizni rizik za sve poslovne aktivnosti koje obavlja i cenovni rizik pozicija knjige trgovanja.

Banka je izložena prihvatljivom nivou kamatnog rizika u bankarskoj knjizi i deviznog rizika, dok cenovni rizik sa aspekta materijalne značajnosti posebno ne razmatra kroz ove Napomene, iako njime upravlja, s obzirom da učešće knjige trgovanja u ukupnim poslovima Banke na dan 30.09.2012. godine iznosi 0,06%.

Banka je uspostavila odgovarajuću organizacionu strukturu, kojom se vrši jasno razgraničavanje procesa preuzimanja tržišnih rizika od procesa njegovog upravljanja. Primarnu ulogu u procesu upravljanja tržišnim rizikom vrši Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, kao i drugi nadležni odbori, čije odluke mogu uticati na izloženost Banke ovom riziku.

5.3.1. Kamatni rizik u bankarskoj knjizi

Banka je izložena kamatnom riziku na pozicijama u bankarskoj knjizi koji se manifestuje kroz mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promene kamatnih stopa.

Osnovni cilj upravljanja kamatnim rizikom je održavanje prihvatljivog nivoa izloženosti kamatnom riziku sa aspekta uticaja na finansijski rezultat, vođenjem adekvatne politike ročne usklađenosti perioda ponovnog formiranja kamatne stope, usklađivanja odgovarajućih izvora sa plasmanima prema vrsti kamatne stope i ročnosti, kao i projekcijom kretanja krive prinosa na inostranom i domaćem tržištu. Prevažodno, Banka upravlja marginom internog prinosa kroz cenu kredita i depozita, fokusirajući se na kamatnu maržu.

Banka posebno sagledava uticaj promene kamatnih stopa i strukture kamatonosne aktive i pasive sa aspekta ročnosti, ponovnog formiranja kamatnih stopa i valutne strukture i upravlja njihovim uticajem na ekonomsku vrednost kapitala.

Proces upravljanja kamatnim rizikom sprovodi se kroz identifikaciju, merenje, ublažavanje, praćenje, kontrolu i izveštavanje o kamatnom riziku.

Identifikacija kamatnog rizika podrazumeva sveobuhvatno i blagovremeno identifikuje uzroke koji dovode do nastanka rizika i podrazumeva utvrđivanje tekuće izloženosti kao i izloženosti riziku likvidnosti po osnovu novih poslovnih proizvoda i aktivnosti.

Merenje, odnosno procena kamatnog rizika predstavlja kvantitativnu i/ili kvalitativnu procenu idenifikovanog kamatnog rizika korišćenjem sledećih metoda:

- GAP analiza;
- Racio analiza;
- Duracija;
- Ekonomska vrednost kapitala (EVE);
- Stres test.

Ublažavanje kamatnog rizika podrazumeva održavanje rizika na prihvatljivom nivou za rizični profil Banke. Ublažavanje kamatnog rizika podrazumeva proces definisanja sistema limiti izloženosti Banke kamatnom riziku i preduzimanje i sprovođenje mera za ublažavanje kamatnog rizika. Kontrola i praćenje kamatnog rizika obuhvata proces praćenja usklađenosti sa uspostavljenim sistemom limita, kao i monitoring definisanih mera za umanjenje izloženosti kamatnom riziku Banke. Kontrola kamatnog rizika podrazumeva kontrolu na svim nivoima upravljanja kao i nezavistan sistem kontrole koji sprovede organizacioni delovi nadležni za internu reviziju i praćenje usklađenosti poslovanja.

Izveštavanje o kamatnom riziku podrazumeva jasno determinisan sistem internog izveštavanja nadležnih odbora i organa Banke o upravljanju kamatnim rizikom.

Interni limiti determinišu se na osnovu internog izveštaja o kamatom GAP-u, koji obuhvata sve pozicije bilansa.

Usklađenost sa interno definisanim limitima kamatnog rizika:

	Limiti	30.09.2012.	31.12.2011.
Relativni GAP	Max 15%	(5,33%)	(7,23%)
Koeficijent dispariteta	0,75 – 1,25	0,93	0,91
EVE	Max 20%	8,86%	10,53%

Tokom 2012. godine pokazatelji kamatnog rizika su se kretali u okviru interno definisanih limita.

Banka posebno definiše interne limite izloženosti kamatnom riziku u cilju limitiranja negativnog uticaja na finansijski rezultat i kapital Banke. Uticaj na finansijski rezultat limitira se na period do 1 godine limitima definisanim sa aspekta ročnosti odnosno ponovnog formiranja kamatnih stopa po značajnijim valutama. Uticaj na kapital limitira se maksimalnom vrednošću ekonomske vrednosti kapitala.

Rukovodstvo Banke veruje da odgovarajuća usklađenost pozicija po vrsti kamatne stope i periodu ponovnog formiranja pruža dobar preduslov za postojanje sa zahtevanim finansijskim rezultatom uz očuvanje ekonomske vrednosti kapitala.

5.3.2. Devizni rizik

Banka je izložena deviznom riziku koji se manifestuje kroz mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital usled promene međuvalutnih odnosa, promene vrednosti domaće valute u odnosu na strane valute ili promene vrednosti zlata i drugih plemenitih metala. Deviznom riziku izložene su sve pozicije sadržane u bankarskoj knjizi i knjizi trgovanja u stranoj valuti i zlatu, kao i dinarske pozicije indeksirane valutnom klauzulom.

U cilju minimiziranja izloženosti deviznom riziku Banka vrši diversifikaciju valutne strukture portfolija i valutne strukture obaveza, usklađivanje otvorenih pozicija po pojedinim valutama, poštujući principe ročne transformacije sredstava.

Banka je uspostavila odgovarajuću organizacionu strukturu, kojom se vrši jasno razgraničavanje procesa preuzimanja deviznog rizika od procesa njegovog upravljanja. Primarnu ulogu u procesu upravljanja deviznim vrši Odbor za upravljanje aktivom i pasivom u okviru svojih nadležnosti, kao i ostali nadležni odbori, čije odluke mogu uticati na izloženost Banke ovom riziku.

Proces upravljanja deviznim rizikom sprovodi se kroz identifikaciju, merenje, ublažavanje, praćenje, kontrolu i izveštavanje o deviznom riziku.

Identifikacija deviznog rizika Banka na sveobuhvatan način blagovremeno identifikuje uzroke koji dovode do nastanka deviznog rizika i podrazumeva utvrđivanje tekuće izloženosti deviznom riziku, kao i izloženosti deviznom riziku po osnovu novih poslovnih proizvoda i aktivnosti, na pozicijama koje se vode u bankarskoj knjizi i knjizi trgovanja.

Merenje, odnosno procena deviznog rizika predstavlja kvantitativnu i/ili kvalitativnu procenu idenifikovanog deviznog rizika, korišćenjem sledećih tehnika:

- GAP analizu i pokazatelj deviznog rizika;
- VaR;
- Stres test;
- Backtesting.

Ublažavanje deviznog rizika podrazumeva održavanje rizika na prihvatljivom nivou za rizični profil Banke kroz postavljanje transparentnog sistema limita i definisanje mera za ublažavanje deviznog rizika.

Kontrola i praćenje deviznog rizika obuhvata praćenje i nadzor usklađenosti pozicija sa interno i eksterno definisanim limitima, kao i monitoring definisanih i preduzetih mera. Kontinuiranim praćenjem i kontrolom deviznog rizika u toku dana omogućeno je blagovremeno preduzimanje mera u cilju održavanja deviznog rizika u okviru definisanih limita. Kontrola deviznog rizika podrazumeva kontrolu na svim nivoima upravljanja kao i nezavistan sistem kontrole koji sprovode organizacioni delovi nadležni za internu reviziju i praćenje usklađenosti poslovanja.

Izveštavanje o deviznom riziku obuhvata sistem internog i eksternog izveštavanja, sprovodi se na dnevnom nivou i po utvrđenoj dinamici, a u skladu sa definisanim sistemom.

Banka usklađuje svoje poslovanje sa regulatorno propisanim pokazateljem deviznog rizika, koji predstavlja odnos između ukupne otvorene devizne pozicije i pozicije u zlatu u odnosu na regulatorni kapital.

Pregled ukupne rizične devizne pozicije i regulatorno definisanog pokazatelja deviznog rizika:

	30.09.2012.	31.12.2011.
Ukupna rizična devizna pozicija	509.011	452.801
Pokazatelj deviznog rizika	1,65%	1,68%
Regulatorno propisan limiti	20%	20%

Tokom 2012. godine, Banka je imala usaglašene sve pokazatelje poslovanja sa propisanim vrednostima.

5.4. OPERATIVNI RIZIK

Operativni rizik je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propusta (namernih i nenamernih) u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja.

Operativni rizik se definiše kao događaj koji je nastao kao rezultat neodgovarajućih ili neuspešnih internih procesa, postupaka zaposlenih i sistema ili sistemskih i drugih spoljašnjih događaja, interne i eksterne malverzacije, prakse zapošljavanja i bezbednosti na radnom mestu, potraživanja kiljenata, distribucije proizvoda, novčanih kazni i penala usled povreda, štete nanete materijalnoj imovini, poremećaja u poslovanju i sistemskih propusta i upravljanja procesima.

Banka događaje operativnog rizika prati i po sledećim linijama poslovanja: finansiranje privrednih subjekata, trgovina i prodaja, brokerski poslovi sa fizičkim licima, bankarski poslovi s privrednim društvima, bankarski poslovi s fizičkim licima, platni promet, agencijske usluge i upravljanje imovinom.

Proces upravljanja operativnim rizikom predstavlja integralni deo aktivnosti Banke koji se sprovodi na svim nivoima i omogućava identifikaciju, merenje, ublažavanje, praćenje i kontrolu i izveštavanje o operativnim rizicima pre njihove realizacije i u kontinuitetu u skladu sa zahtevima i rokovima regulative. Postojeći proces se oslanja na pouzdane metode merenja izloženosti operativnim rizicima, bazu podataka o operativnim gubicima, ažuran sistem kontrole i izveštavanja.

Banka na dnevnom nivou prati događaje operativnih rizika i upravlja operativnim rizicima. U cilju efikasnog praćenja operativnog rizika, u svakom organizacionom delu Banke imenovani su zaposleni za operativne rizike, koji su odgovorni za tačnost i ažurnost podataka o svim događajima operativnog rizika, kao i za evidenciju svih nastalih događaja u bazu podataka operativnih rizika.

Merenje, odnosno procena operativnog rizika Banke vrši se kroz kvantitativnu i/ili kvalitativnu procenu identifikovanog operativnog rizika. Banka sprovodi merenje izloženosti operativnim rizicima kroz evidenciju događaja i samoprocenjivanje. Samoprocenjivanje podrazumeva procenu izloženosti rizicima od strane organizacionih delova u skladu sa mapom identifikovanih operativnih rizika merenjem mogućeg raspona, značaja za poslovanje i učestalosti događaja koji mogu da prouzrokuju gubitke, identifikovanjem nivoa kontrole koje oblasti poslovanja imaju nad ovim rizicima i mere za poboljšanje.

Banka ne može eliminisati sve operativne rizike, ali uvođenjem rigoroznog kontrolnog okvira, monitoringom i odgovaranjem na potencijalne rizike u mogućnosti je da upravlja ovim rizicima. Osnovna mera zaštite od operativnog rizika je kontrola koja uključuje efektivnu podelu dužnosti, primenu i poštovanje principa „četvoro očiju“, doslednu primenu internih procedura, obuka zaposlenih i poseban nadzor od strane unutrašnje revizije.

Putem pouzdanog izveštavanja o realizaciji mera za ublažavanje operativnih rizika, Banka je uspostavila sistem za monitoring aktivnosti koje preduzimaju organizacioni delovi Banke u cilju umanjenja operativnih rizika i preventivnog reagovanja na događaje operativnih rizika koji su u nastajanju.

U cilju ponovnog uspostavljanja oporavka sistema informacione tehnologije u slučaju prekida poslovanja, Banka je usvojila Plan oporavka aktivnosti u sučaju katastrofa.

5.5. RIZICI ULAGANJA BANKE

Rizik ulaganja Banke predstavlja rizik ulaganja u druga pravna lica i u osnovna sredstva. Ulaganje Banke u jedno lice koje nije lice u finansijskom sektoru može biti do 10% kapitala Banke, pri čemu se pod ovim ulaganjem podrazumeva ulaganje kojim Banka stiče udeo ili akcije lica koje nije lice u finansijskom sektoru. Ukupna ulaganja Banke u lica koja nisu lica u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva Banke mogu biti do 60% kapitala Banke, s tim što se ovo ograničenje ne odnosi na sticanje akcija radi njihove dalje prodaje u roku od šest meseci od dana sticanja.

5.6. RIZIK IZLOŽENOSTI

Velika izloženost Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica, uključujući i lica povezana sa Bankom jeste izloženost koja iznosi preko 10% kapitala Banke.

U svom poslovanju, Banka vodi računa o usklađenosti sa regulatorno definisanim limitima izloženosti:

- Izloženost prema jednom licu ili grupi povezanih lica ne sme biti veća od 25% kapitala Banke.
- Izloženost prema licu povezanom sa Bankom ne sme biti veća od 5% kapitala Banke, a ukupna izloženost prema licima povezanim sa Bankom ne sme preći 20% kapitala Banke.
- Zbir svih velikih izloženosti Banke ne sme preći 400% kapitala Banke.

Izloženost banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica, kao i izloženost prema licima povezanim sa Bankom kretala se u okviru propisanih limita.

5.7. RIZIK ZEMLJE

Rizik zemlje je rizik koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena, odnosno rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja od dužnika iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla dužnika. Rizik zemlje obuhvata sledeće rizike:

- političko-ekonomski rizik, pod kojim se podrazumeva verovatnoća ostvarivanja gubitka zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja usled ograničenja utvrđenih aktima državnih i drugih organa zemlje porekla dužnika, kao i opštih i sistemskih prilika u toj zemlji;
- rizik transfera, pod kojim se podrazumeva verovatnoća ostvarenja gubitka zbog nemogućnosti naplate potraživanja iskazanih u valuti koja nije zvanična valuta zemlje porekla dužnika, i to usled ograničenja plaćanja obaveza prema poveriocima iz drugih zemalja u određenoj valuti koja su utvrđena aktima državnih i drugih organa zemlje dužnika.

Banka upravlja rizikom zemlje na nivou pojedinačnog plasmana i na nivou portfolia. Merenje i kontrolu izloženosti pojedinačnog plasmana riziku zemlje, Banka vrši određivanjem kategorije internog rejtinga zemlje dužnika, a na osnovu rejtinga dodeljenog od strane međunarodno priznatih rejting agencija i utvrđivanjem limita izloženosti kao procenat od kapitala Banke u zavisnosti od kategorije internog rejtinga zemlje. Merenje i kontrolu izloženosti portfolia riziku zemlje Banka vrši na osnovu grupisanja potraživanja prema stepenu rizika zemalja dužnika.

5.8. UPRAVLJANJE KAPITALOM

Banka je uspostavila sistem upravljanja rizicima u skladu sa obimom i strukturom svojih poslovnih aktivnosti, a cilj upravljanja kapitalom je nesmetano ostvarenje ciljeva poslovne politike Banke.

Obračun kapitala i pokazatelja adekvatnosti tog kapitala je usklađen sa Bazel II standardima.

Osnovni ciljevi upravljanja kapitalom su:

- očuvanje minimalnog regulatornog zahteva;
- poštovanje minimalnog regulatornog pokazatelja adekvatnosti kapitala (12%);
- održavanje poverenja u sigurnost i stabilnost poslovanja;
- ostvarenje poslovnih i finansijskih planova;
- podržavanje očekivanog rasta plasmana;
- omogućenje optimuma budućih izvora sredstava i njihovog korišćenja;
- ostvarenje politike dividendi.

Banka je tokom 2012. godine adekvatno upravljala kapitalom održavajući stabilnu bazu kapitala u cilju:

- obezbeđenja kontinuiteta poslovanja u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti;
- očuvanje optimalne strukture kapitala;
- minimiziranja troškova kapitala;
- obezbeđenja zaštite od rizika.

Banka posluje u skladu sa regulatornim limitima:

- Minimalni iznos kapitala iznosi EUR 10 miliona u dinarskoj protivvrednosti;
- Minimalan pokazatelj adekvatnosti kapitala iznosi 12%.

Banka meri adekvatnost kapitala poštujući regulatornu metodologiju, koja je usaglašena sa Bazel II standardima, primenom standardizovanog pristupa.

Pokazatelj adekvatnosti kapitala

U hiljadama dinara

	30.09.2012.	31.12.2011.
Osnovni kapital	39.328.143	41.749.118
Dopunski kapital	6.446.030	5.852.703
Odbitne stavke od kapitala	(14.889.495)	(20.655.322)
Kapital	30.884.678	26.946.499
Aktiva ponderisana kreditnim rizikom	169.890.844	142.142.319
Izloženost operativnom riziku	15.196.808	14.105.358
Izloženost deviznom riziku	-	-
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	16,69%	17,25%

6. DOGAĐAJI NAKON BILANSA STANJA 30.09.2012. GODINE

U skladu sa Zakonom o budžetu Republike Srbije za 2012., i izglasanim rebalansom budžeta Republike Srbije za 2012. godinu, dana 30.10.2012. godine realizovana je XXVI emisije akcija, upisom i uplatom akcija od strane Republike Srbije u dinarskoj protivvrednosti 100 miliona EUR, u iznosu od 11.571.997 hiljada dinara.

7. DEVIZNI KURSEVI

Devizni kursevi utvrđeni na međubankarskom sastanku deviznog tržišta primenjeni za preračun pozicija bilansa stanja u dinare (RSD) na dan 30. septembar 2012. i 31. decembra 2011. godine za pojedine glavne valute su:

Valute	Zvanični kurs NBS	
	2012.	2011.
USD	88,9377	80,8662
EUR	115,0320	104,6409
CHF	95,0285	85,9121

U Beogradu,
dana 02.11. 2012. godine

Lica odgovorna za sastavljanje
finansijskih izveštaja

KOMERCIJALNA BANKA AD BEOGRAD

Svetog Save 14, 11000 Beograd

Tel: +381 11 30 80 100

Fax: +381 11 344 13 35

Matični broj: 07737068

PIB: SR 100001931

PDV broj: 134968641

Šifra delatnosti: 6419

Agencija za privredne registre: 10156/2005

Broj računa: 908-20501-70

SWIFT: KOBBCSBG

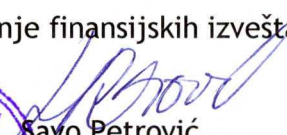
E-mail: posta@kombank.com

IZJAVA

Prema našem mišljenju, kvartalni finansijski izveštaji za period 01.01.2012. do 30.09.2012. godine, u svim materijalno značajnim pitanjima daju istinite i objektivne podatke o imovini, obavezama, dobicima i gubicima, finansijskom položaju i poslovanju Komercijalne banke AD Beograd i sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji, Zakonom o bankama i ostalim relevantnim podzakonskim aktima Narodne banke Srbije, kao i MRS i MSFI objavljenim do 1. januara 2009. godine, koji su u Republici Srbiji rešenjem ministra finansija prevedeni i objavljeni u Službenom glasniku oktobra 2010. godine.

Lica odgovorna za sastavljanje finansijskih izveštaja

Snežana Pejčić
direktor Sektora
računovodstva

Savo Petrović
Izvršni direktor za
finansije i računovodstvo

KOMERCIJALNA BANKA AD BEOGRAD

IZVRŠNI ODBOR

Beograd 08.11.2012. godine

Broj: 25653

Na osnovu člana 31. Statuta Komercijalne banke AD. Beograd, a u skladu sa članom 50, 51, 52 i 53. Zakona o tržištu kapitala i članom 25. i 31. Zakona o računovodstvu i reviziji, Izvršni odbor Banke 08.11.2012. godine usvaja

ODLUKU

O ODOBRAVANJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA KOMERCIJALNE BANKE AD BEOGRAD
ZA PERIOD JANUAR – SEPTEMBAR 2012. GODINE

I

Odobravaju se Finansijski izveštaji Komercijalne banke AD Beograd za period od 01.01. do 30.09.2012. godine:

1. Bilans stanja na dan 30.09.2012. godine,
2. Bilans uspeha za period od 01.01. do 30.09.2012. godine,
3. Izveštaj o tokovima gotovine u periodu od 01.01. do 30.09.2012. godine,
4. Izveštaj o promenama na kapitalu u periodu od 01.01. do 30.09.2012. godine,
5. Napomene uz finansijske izveštaje za period od 01.01. do 30.09.2012. godine, u tekstu koji je sastavni deo ove odluke
6. Izveštaj o poslovanju za 30.09.2012. godine

II

Ovlašćuju se: izvršni direktor za finansije i računovodstvo Savo Petrović i direktor Sektora računovodstva Snežana Pejčić da potpišu Finansijske izveštaje Komercijalne banke AD Beograd za period od 01.01. do 30.09.2012. godine iz tačke I ove odluke.

II

Zadužuje se Sektor računovodstva i Sektor hartija od vrednosti i finansijskih tržišta da Finansijske izveštaje Komercijalne banke AD Beograd za period od 01.01. do 30.09.2012. godine, iz tačke I ove odluke, dostavi Komisiji za hartije od vrednosti i Beogradskoj berzi do 14.11.2012. godine u skladu sa članom 53. Zakona o tržištu kapitala.

IZVRŠNI ODBOR